

Semesterplan for 8. semester 2021

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
VAP 2: C-PPP – UK / BUP / VP	3
DEN FÆLLES FORELÆSNINGSRÆKKE (FOR ALLE STUDERENDE PÅ C-PPP):.....	6
SEMINARRÆKKE UK:	10
SEMINARRÆKKE PÅ BUP.....	13
SEMINARRÆKKEN PÅ VOKSENPSYKIATRI (AP-PRE).....	18
AKO: MAP + CCCC	23
MAP	23
CCCC C4U CLINIC COUNSELING CONSULTATION COACHING.....	35
KUR: BSPK + ANZO + KHARE.....	55
BSPK	62
KHARE.....	68
ANZO	77
CPEP: CP + EP.....	89
CULTURAL PSYCHOLOGY	102
EDUCATIONAL PRACTICE.....	107

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning: : <https://studieordninger.aau.dk/2020/23/1904> se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Semesterets organisering og forløb

Beskrivelse af praktikrapporten findes her: <https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/praktikrapporten/>

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Sekretariatsdækning

Skemalægger Julie Christiansen julie@hum.aau.dk

Eksamen Annette Christensen annette@hum.aau.dk

Rekvisitionsbudget Lis Kragh lis@hum.aau.dk

Evaluerer Pia Thorsen pthorsen@hum.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær Andrea Dosenrode ad@hum.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul)

VAP 2: C-PPP – UK / BUP / VP

Modultitel dansk: Klinisk Psykologi, Psykoterapi og Psykiatri,

Modultitel engelsk: Clinical Psychology, Psychotherapy and Psychiatry (C-PPP)

15 ECTS

STADS-kode: HEA880009P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Kristine Kahr Nilsson (KKN)

Email: kkn@hum.aau.dk

Undervisere

Christina Mohr Jensen (CMJ)

Ole Karkov Roxo Østergård (OKRØ)

Gry Kjærdsdam Telléus (GKT)

Kristine Kahr Nilsson (KKN)

Ane Søndergaard Thomsen (AST)

Type og sprog

Kursusmodul

Undervisningen foregår på dansk

Læringsmål: (gengivelse af studieordningen 2020)

Viden

Den studerende skal gennem modul opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til at

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Program-specifikke læringsmål

Den studerende skal efter modulet kunne

- beskrive og evaluere specifikke assessmentmetoder og/eller behandlingsinterventioner med relevans for det specifikke praktikspor
- at selvstændig kunne eksemplificere forskellige kliniske problemstillinger med relevans for den kliniske psykologs arbejdsområder

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet indeholder en introduktion til forskellige begreber, metoder og modeller inden for den kliniske psykologi. Modulet bygger videre på den viden og de kompetencer der er opnået på VAP-I. På VAP-II vil fokus i højere grad være på den anvendte kliniske psykologi. De studerende vil blandt andet introduceres til teorier og metoder, der kan anvendes til at forstå og evaluere forskellige typer af interventioner.

Omfang og forventet arbejdsindsats:

Aktivitet	Timer
3 forelæsninger à 4 timer	12
Evalueringer	4
5 seminar gange à 4 timer	20
Læsning og forberedelse	230
Eksamener	4

Antal forelæsninger: 3 gange af 4 x 45 min

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 5 gange af 4 x 45 min

Antal seminarhold: 3

Deltagere

Studerende på det kliniske professionsprogram (C-PPP). Forelæsninger er fælles for alle studerende på programmet, hvorimod seminar timerne er linje-specifikke, og dermed specifikke for det enkelte underprogram

Deltagerforudsætninger

Det anbefales at den studerende har gennemført og bestået VAP-I

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Fælles forelæsningsrække (på tværs af UK, BUP, og VP)			
1. Forelæsning	4 x 45 min	Evidensbaseret praksis	Christina Mohr Jensen
2. Forelæsning	4 x 45 min	Rammer, overføring, modoverføring og novice-terapeut	Mette Thuesen
3. Forelæsning	4 x 45 min	Assessment af kognitiv funktioner og symptomsværhedsgrad	Gry Kjærdsdam Telléus
Programspecifikke seminarrækker:			
Seminarrække for Universitetsklinikken (UK)			
1. Seminar	4x 45 min	Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel	Ole Karkov Roxo Østergaard
2. Seminar	4 x 45 min	Psykodynamisk case-formulering	Ole Karkov Roxo Østergaard
3. Seminar	4 x 45 min	Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)	Ole Karkov Roxo Østergaard
4. Seminar	4 x 45 min	Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)	Ole Karkov Roxo Østergaard
5. Seminar	4 x 45 min	Kontrakt, alliance og alliancebrud	Mette Thuesen
Seminarrække for Børne-og Unge Psykiatri (BUP)			
1. Seminar	4 x 45 min	Introduktion og Vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning	Christina Mohr Jensen
2. Seminar	4 x 45 min	Vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning	Christina Mohr Jensen
3. Seminar	4 x 45 min	Det systematiske review og meta-analysen – hvorfor og hvordan man sammenfatter enkeltstudier	Christina Mohr Jensen
4. Seminar	4 x 45 min	Psykometri i praksis – vurdering af redskabernes egnetthed	Christina Mohr Jensen
5. Seminar	4 x 45 min	Psykometri i praksis – overvejelser ift. tolkning og anvendelse samt opsamling	Christina Mohr Jensen
Seminarrække for voksenpsykiatri (AP-PRE)			
1. Seminar	4 x 45 min	Diagnostiske overvejelser	Gry Kjærdsdam Telléus

2. Seminar	4 x 45 min	Behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede lidelser	Gry Kjærdsdam Telléus
3. Seminar	4 x 45 min	Behandling af svære affektive lidelser og skizofreni	Kristine Kahr Nilsson
4. Seminar	4 x 45 min	Behandling af personlighedsforstyrrelser	Kristine Kahr Nilsson
5. Seminar	4 x 45 min	Assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd	Kristine Kahr Nilsson

Den fælles forelæsningsrække (for alle studerende på C-PPP):

Alle studerende på det kliniske program (C-PPP) skal følge de tre forelæsninger af 4 timers varighed. Disse forelæsninger beskæftiger sig med emner og metoder, som er relevante på tværs af forskellige områder inden for den kliniske psykologi.

1. forelæsning: Evidensbaseret praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Der er i samfundet et tiltagende fokus på, at vores praksis skal være evidensbaseret. I denne forelæsning gives en præsentation af, hvad det bl.a. vil sige at arbejde evidensbaseret som psykolog. Forelæsningen vil bl.a. omhandle, hvad det betyder ift. måden man vælger og fravælger redskaber og metoder i praksis, ligesom forelæsningen vil belyse, hvordan forskellige forskningsmetoder anvendes til at underbygge en given psykologfaglig metodes virkning og eventuelle bivirkninger. Forelæsningen har fokus på evidensbegrebet ift. både behandling og udredning indenfor det psykiatriske område.

Forelæsningens pensum:

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> pp. 1-30 (30 sider).
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_indexesarchive_elephant_on_the_cou87107618 (8 sider)
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 3, 6,7,8, 9 (106 sider)
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 (18 sider)

I alt 162 sider

2. forelæsning: rammer, overføring, modoverføring og novice-psykolog

4 timer v/ Mette Thuesen

Mange patienter bringer uhensigtsmæssige måder at relatere sig ind i kontakten med psykologen. Dette påvirker psykologen, samtidig med at psykologen selv har sin egen historie og sine forestillinger om sin opgave med sig. Denne forelæsning handler om hvordan psykologen - ny eller erfaren - forholder sig til egne reaktioner og følelser i mødet med patienten.

Forelæsningspensum:

- Ogden, T. H. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis*, 60, 357-373. (14 s.)
- Nielsen, J. (2017). Godt begyndt - en minimalistisk supervisionsmodel for novice-terapeuter. *Psyke & Logos*, 38, 2. 11-30. (20 s.)
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) (27 s.)
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. (11 s.)
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) (40 s.)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, pp.105– 119. (17 s.)
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. (23 s.)
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lancken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). (14 s)

I alt: 166 sider

Samlet pensumliste for den fælles forelæsningsrække (alle programmer)

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> pp. 1-30 (30 sider).
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_indexesarchive_elephant_on_the_cou87107618 (8 sider)
- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. (7 sider)
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen., G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød (36 sider)
- Bliksted, V., Jepsen, J. R. M. & Fagerlund, B. (2016). *Kognitiv udredning*. Den Danske Skizofrenidatabase. (26 sider)

- Bliksted, V., Fagerlund, B., Weed, E., Frith, C., & Videbech, P. (2014). Social cognition and neurocognitive deficits in first-episode schizophrenia. *Schizophrenia Research*, 153(1-3), 9-17. (8 sider)
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812. (5 sider)
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 3, 6,7,8, 9. (106 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. (8 sider)
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. (11 sider)
- Kay, S. R., Fiszbein, A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, (16 sider)
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 (18 sider)
- Nielsen, J. (2017). Godt begyndt - en minimalistisk supervisionsmodel for noviceterapeuter. *Psyke & Logos*, 38, 2. 11-30. (20 sider)
- Ogden, T. H. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis*, 60, 357-373. (14 sider)
- Roberts, M. E., Barthel, F. M. S., Lopez, C., Tchanturia, K., & Treasure, J. L. (2011). Development and validation of the Detail and Flexibility Questionnaire (DFlex) in eating disorders. *Eating Behaviors*, 12(3), 168-174. (6 sider)
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) (27 sider)
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. (11 sider)
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) (40 sider)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, pp.105– 119. (17 s.)
- Tchanturia, K., Sthal, D., Southgate, L., & Treasure, J. (2007). Systematic review and meta-analysis of set-shifting ability in eating disorders. *Psychological Medicine*, 37, 1075–1084. (10 sider)
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, pp.105– 119. (17 sider)
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. (23 sider)
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lancken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). (14 sider)

I alt: 484 sider

3. forelæsning: assessment af kognitiv funktion og symptomers sværhedsgrad 4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne undervisning bygger videre på undervisningen om udredning på 7. semester, og omhandler assessmentmetoder, som anvendes til at supplere og understøtte det kliniske interview. Der vil blandt andet præsenteres forskellige testmetoder, der kan anvendes til at vurdere kognitiv funktion samt generelt funktionsniveau. Derudover vil seminargangen også introducere forskellige symptommål, som kan anvendes til at måle sværhedsgraden af en psykisk lidelse ved udredning og løbende til monitorering af behandlingsudbytte.

Forelæsningsens pensum:

- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. (7 sider)
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen., G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød (36 sider)
- Bliksted, V., Jepsen, J. R. M. & Fagerlund, B. (2016). *Kognitiv udredning*. Den Danske Skizofrenidatabase. (26 sider)
- Bliksted, V., Fagerlund, B., Weed, E., Frith, C., & Videbech, P. (2014). Social cognition and neurocognitive deficits in first-episode schizophrenia. *Schizophrenia Research*, 153(1-3), 9-17. (8 sider)
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989) The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154: 807-812. (7 sider)
- Tchanturia, K., Sthal, D., Southgate, L., & Treasure, J. (2007). Systematic review and meta-analysis of set-shifting ability in eating disorders. *Psychological Medicine*, 37, 1075–1084. (10 sider)
- Roberts, M. E., Barthel, F. M. S., Lopez, C., Tchanturia, K., & Treasure, J. L. (2011). Development and validation of the Detail and Flexibility Questionnaire (DFlex) in eating disorders. *Eating Behaviors*, 12(3), 168-174. (6 sider)
- Kjærdsdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. (8 sider)
- Kjærdsdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. (11 sider)
- [Kay](#), S. R., [Fiszbein](#), A. & [Opler](#), L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, (16 sider)

I alt: 142 sider

Programspecifikke seminarrækker:

På 8. semester skal de studerende på C-PPP udover den fælles forelæsningsrække, også deltage i en seminarrække som programspecifik, og derfor forskellig på tværs af de tre programmer. Seminarundervisningen på de tre programmer er beskrevet nedenfor.

Seminarrække UK:

Seminariet bygger videre på og integrerer tidligere semestres undervisning i psykiatri, klinisk psykologi, interventionsmetode (PPI), samt de psykodynamiske teorier fra seminargangene på 7. semester. Seminaret omfatter en teoretisk fordybelse og præcisering, en ambition om at integrere teori og praksis, samt et øget fokus på praktisk anvendelse af forskellige tilgange til udredning og intervention, indenfor en overvejende psykodynamisk ramme. Seminaret ligger sideløbende med de studerendes forelæsninger og psykoterapeutiske forløb med forventet klienter per studerende samt løbende supervision. Seminaret er baseret på en vekselvirkning mellem oplæg fra undervisere, studenteroplæg og gruppediskussioner. Der tilstræbes at bygge bro mellem teori og praksis, idet der lægges op til, at de studerende fremlægger teoretiske perspektiver baseret på pensum og kasuistisk materiale fra deres egne klientforløb, som kan belyse de teoretiske perspektiver. For opnåelse af læringsmålene og varetagelsen af klientforløb er det af afgørende betydning af de studerende deltager i samt forbereder sig til alle seminargangene.

1. forelæsning: Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

Vi tager tråden op fra efterårets sidste seminargang, hvor fokus var på klient- og supervisionsforløb i UK, herunder databearbejdning og opbevaring, indhentning af samtykke, forskning og spørgeskemaer i klinikken, etiske betragtninger i forhold til tavshedspligt og journaliseringsprocedurer og rammesætning for klientsamtalerne. Efter denne mere praktiske forberedelse til at have klienter, vil underviserne præsentere en grundmodel for psykiske forstyrrelser og terapeutiske interventioner, som integrerer teorierne fra undervisningen på 7. semester (særligt OPD-2 og Lemma), og danner en forståelsesramme for case-konceptualiseringen, den terapeutiske holdning og interventionerne i praktikken på 8. semester. Denne model vil også kunne bruges som udgangspunkt for evt. casestudier på 9. eller 10. semester. Til sidst vil vi blive over i klinikken, hvor I vil blive præsenteret for alt det praktiske og skal læse klientbreve.

Litteraturen til denne seminargang har hovedvægten på det terapeutiske forhold, hvorimod den specifikke teoretiske model primært er repræsenteret ved Lemma et al. (2010). Hougaard (2019) giver et glimrende overblik over "det terapeutiske forhold" og forskningen heri. Wampold (2015) præsenterer sin kontekstuelle model, som er et bud på at forstå forandring i psykoterapi med hovedvægt på de non-specifikke faktorer. Safran præsenterer en radikal relationel tilgang til psykoterapi og supervision, og Eubanks-Carter, Muran og Safran skriver om betydningen af (reparation af) alliancebrud. Lemma et al. (2010) beskriver udviklingen af en manualiseret korttids dynamisk interpersonel terapi, som bygger på objektrelationsteorien og evidensbaserede psykodynamiske terapeutiske principper.

Forelæsningens pensum:

- Hougaard, E. (2019). Psykoterapi: teori og forskning (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. (17 s.)

- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74–94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2), 171–195. (25 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277 (8 s.).

I alt: 120 sider

2. forelæsning: Psykodynamisk caseformulering

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil vi bygge videre på den første forelæsning om case-konceptualisering, gå i dybden og fokusere på, hvorledes vi kan bruge teorien til at formulere en psykodynamisk caseformulering for klienter i UK. Vi vil rollespille det psykodynamiske interview og specifikt træne interventionen klarifikation, samt caseformulering. OPD-2 tilbyder en konceptualisering af klientens personlighed på fire akser: Forudsætninger for psykoterapi, relationer, indre konflikter og personlighedsstruktur. I Lemma (2015) kan I hente inspiration til jeres interviews med klienterne og case-konceptualisering.

Forelæsningens pensum:

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 3-32). New York, NY: Guilford Press. (30 s.)
- Lemma, A. (2015). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (pp. 138-177). Chichester, England: Wiley. (39 s.)
- OPD Task Force. (2008). Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning. (pp 105-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (117 s.)

I alt 186 sider

3. forelæsning: Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil vi blive introduceret til og arbejde konkret med Lemma et al.s (2011) manual til korttids dynamisk interpersonel psykoterapi med særligt fokus på at formulere et interpersonelt-affektivt fokus for terapien, koble fokus med klientens symptomer/problemer, samt det at arbejde med afslutning i psykodynamisk psykoterapi. Gullestad og Killingmo (2007) skriver fra en lidt mere traditionel psykoanalyse om objektrelationer, som de aktiveres i scenarier i terapi, den klassiske analytiske holdning, kliniske greb, samt afslutning.

Forelæsningens pensum:

- Gullestad, S. E. & Killingmo, B. (2007). Underteksten. *Psykoanalytisk terapi i praksis* (kap. 9-10, pp. 135-174; kap. 12-13, pp. 202-258). København K: Akademisk Forlag. (95 s.).
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2011). *Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide*. (pp. 63-216). Oxford: Oxford University Press. (153 s.)

I alt 248 sider

4. forelæsning: Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP):

4 timer v/ Ole Karkov Østergaard

Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP) er blevet en relativ populær terapiform i Danmark. Her er den repræsenteret ved Frederickson. ISTDP tager udgangspunkt i en overvejende intrapsykeiske konfliktmodel, som arbejder med et affektivt fokus ud fra Malans trekant (skjult følelse, angst og forsvar). Terapeuten er her meget aktiv og direktiv og afviger dermed fra den analytiske holdning.

Forelæsningens pensum:

- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. Effective dynamic therapy techniques. (pp. 1-209). Kansas City, Seven Leaves Press. (210 s.)
- Malan. D. (1979): Individual psychotherapy and the science of psychodynamics, 2nd ed. (pp. 84-104). London: Butterworths. (22 s.)

I alt: 232 sider

5. forelæsning: Kontrakt og alliancebrud

4 timer v. Mette Thuesen

De overordnede forhold i samarbejdet mellem terapeut og patient- kontrakt og alliance skal være på plads for at den terapeutiske proces kan forløbe hensigtsmæssigt og forandring kan finde sted. Relationen mellem alliance og alliancebrud- og forandring vil blive drøftet.

Forelæsningens pensum:

- McWilliams, N. (2004). Psychoanalytic Psychotherapy. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. (91 s.)
- Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). Patienten og analytikeren. Psykoanalysens kliniske struktur. København: Hans Reitzels Forlag. (kap. 3, 36-52, kap. 8-12, s. 143-213) (86 s.)
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. (8 sider)
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. Psyke & Logos, 33(1), 66-86. (20 s.)
- Winnicott, D. W. (1960). String. A Technique of Communication. I: The Maturational Processes and the Facilitating Environment (pp. 153-157). (5 s.)

I alt: 210 sider

Samlet pensumliste for seminargangene på Universitetsklinikken:

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (pp. 3-32). New York, NY: Guilford Press. (30 s.)
- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (pp. 74-94). New York, NY: Guilford Press. (21 s.)
- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. Effective dynamic therapy techniques. (pp. 1-209). Kansas City, Seven Leaves Press. (210 s.)

- Gullestad, S. E. & Killingmo, B. (2007). Underteksten. Psykoanalytisk terapi i praksis (kap. 9-10, pp. 135-174; kap. 12-13, pp. 202-258). København K: Akademisk Forlag. (95 s.).
- Hougaard, E. (2019). Psykoterapi: teori og forskning (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, pp. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. (49 s.)
- Lemma, A. (2015). *Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy*, 2nd ed. (pp. 138-177). Chichester, England: Wiley. (39 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2011). Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide. (pp. 63-216). Oxford: Oxford University Press. (153 s.)
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. (17 s.)
- Malan. D. (1979): Individual psychotherapy and the science of psychodynamics, 2nd ed. (pp. 84-104). London: Butterworths. (22 s.)
- McWilliams, N. (2004). *Psychoanalytic Psychotherapy*. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. (91 s.)
- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (pp 105-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (117 s.)
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2),171–195. (25 s.)
- Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). Patienten og analytikerens. Psykoanalysens kliniske struktur. København: Hans Reitzels Forlag. (kap. 3, 36-52, kap. 8-12, s. 143-213) (86 s.)
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. (8 sider)
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. *Psyke & Logos*, 33(1), 66-86. (20 s.)
- Winnicott, D. W. (1960). String. A Technique of Communication. I: The Maturational Processes and the Facilitating Environment (pp. 153-157). (5 s.)
- Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270-277 (8 s.).

I alt: 996 sider

Seminarrække på BUP

1. forelæsning: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang indledes med en kort opsummering af hovedpointer fra forelæsningen om evidensbaseret praksis. Efterfølgende arbejdes der med udvalgte kliniske effekt studier (markeret i pensumlisten med *), som gennemgås i fællesskab på seminaret. Formålet med seminaret er således at understøtte forståelsen og bidrage med at øge evnen til kritisk at læse, analysere og diskutere eksempler på effektforskning samt øvelse i at reflektere over, hvordan undersøgelserne kan perspektiveres til den psykologiske praksis. Seminargangen vil særligt have fokus på valg af design og hvordan det indvirker på fundene.

Forelæsningsens pensum:

- *Coghill, D.R., Banaschewski, T., Lecendreux, M., Zuddas, A., Dittmann, R.W., Otero, I.H., Civil, R., Bloomfield, R., Squires, L.A. (2014) Efficacy of lisdexamfetamine dimesylate throughout the day in children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder: results from a randomized, controlled trial, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 23, pp. 61-68 (8 sider)
- Faraone, S.V. (2008) Interpreting Estimates of Treatment Effects – Implications for managed care, *Pharmacy and Therapeutics*, 33(12), pp. 700-711 (12 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_2730804
- Govani, S.M., Higgins, P.D.R. (2012) How to Read a Clinical Trial Paper: A Lesson in Basic Trial Statistics, *Gastroenterology & Hepatology*, 8(4), pp. 241-248. (8 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_3380258
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 1,2,4,5 (105 sider)
- *Newcorn, J. H., Nagy, P., Childress, A. C., Frick, G., Yan, B., & Pliszka, S. (2017). Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled Acute Comparator Trials of Lisdexamfetamine and Extended-Release Methylphenidate in Adolescents With Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *CNS drugs*, 31(11), 999–1014. <https://doi.org/10.1007/s40263-017-0468-2> (16 sider).
- McGough, J.J. & Faraone, S.V. (2009) Estimating the Size of Treatment Effects, *Psychiatry (Edgmont)*, 6(10), pp. 21-29. (9 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733610305
- Mohr, D.C., Spring, B., Freedland, K.E., Beckner, V. , Arean, P., Hollon, S.D., Ockene, J., Kaplan, R. (2009) The selection and design of control conditions for randomized controlled trials of psychological interventions, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 78, pp. 275-284 (10 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733969098
- O'Brien, S.F., Yi, Q.L. (2016) How do I interpret a confidence interval? *Transfusion*, 56, pp. 1680-1683 (4 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1802735460
- Thompson, B. (2002) "Statistical", "Practical", and "Clinical": How Many Kinds of Significance Do Counsellors Need to Consider, *Journal of Counselling & Development*, 80, pp. 64-71 (8 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_journals_218957123

I alt 180 sider

2. forelæsning: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning (forsat)

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang har i lighed med første seminar fokus på at udbygge og konsolidere færdighederne til at læse, analysere og kritisk vurdere og perspektivere fund fra effektstudier indenfor temaet om den evidensbaserede praksis. Dette seminar vil i tillæg til emnerne fra det første seminar have et særligt fokus på valg af måleredskaber til at vurdere effekt. Seminaret indledes af en opfølgning på eventuelle spørgsmål fra sidste seminar, hvorefter den resterende del af seminaret består af en fælles læsning og gennemgang af udvalgte kliniske effektstudier der alle vedrører behandling af angst tilstande (markeret i pensumlisten med *).

Forelæsningsens pensum:

- *Creswell, C., Violato, M., Fairbanks, H., White, E., Parkinson, M., Abitabile, G., Leidi, A., & Cooper, P. J. (2017). Clinical outcomes and cost-effectiveness of brief guided parent-delivered cognitive behavioural therapy and solution-focused brief therapy for treatment of childhood anxiety disorders: a randomised controlled trial. *The Lancet. Psychiatry*, 4(7), 529–539. (11 sider) [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(17\)30149-9](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(17)30149-9)
- *Geller, D.A., Wagner, K.D., Emslie, G., Murphy, T., Carpenter, D.J., Wetherhold, E., Perera, P., Machin, A., Gardiner, C. (2004) Paroxetine Treatment in Children and Adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder: A Randomized, Multicentre, Double-blind, Placebo-Controlled Trial, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 43(11), pp. 1387-1396 (10 sider) * https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_gale_infotracacademiconefile_A124561653
- *McKinnon, K. (2018). The impact of treatment delivery format on response to cognitive behaviour therapy for preadolescent children with anxiety disorders. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(7), 763–772. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12872> (10 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_6055633
- Morris, C., Gibbons, E., Fitzpatrick, R. (2009) Child and parent reported outcome measures: a scoping report focusing on feasibility for routine use in the NHS; University of Oxford, 1-31 (31 sider) Tilgængelig via: https://phi.uhce.ox.ac.uk/pdf/PROMs_WithChildren_Oxford_2009.pdf
- Fitzpatrick, R., Gibbons, E., Mackintosh, A. (2009) An overview of patient-reported outcome measures for people with anxiety and depression University of Oxford, 1-44 (44 sider) Tilgængelig via: <https://phi.uhce.ox.ac.uk/pdf/Depression%20and%20Anxiety%20PROMGroup%20Oxford%20may2010.pdf>
- *Torp, N.C., Dahl, K., Skarphedinsson, G., Thomsen, P.H., Valderhaug, R., Weidle, B., Melin, K.H., Hybel, K., Nissen, J.B., Lenhard, F., Wentzel-Larsen, T., Franklin, M.E., Ivarsson, T. (2015) Effectiveness of cognitive behaviour treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: acute outcomes from the Nordic Long-term OCD treatment Study (NordLOTS), *Behaviour Research and Therapy*, 64, pp. 15-23 (9 sider)* https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_swepub_primary_oai_prod_swepub_kib_ki_se_130558736
- Wampold, B.E., Minami, T., Tierney, S.C., Baskin, T.W., Bhati, K.S. (2005) The placebo is powerful: Estimating placebo effects in medicine and psychotherapy from randomized clinical trials, *Journal of Clinical Psychology*, 61, pp. 835-854. (20 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_67913552

I alt 135 sider

3. forelæsning: Det systematiske review og meta-analysen – hvorfor og hvordan man sammenfatter enkeltstudier

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang indledes med undervisning om det systematiske review og meta-analysen som metode. Her bygges der videre på undervisningsgangen om evidensbaseret prak-

sis og de sidste to seminarer om at vurdere behandlingseffekter. Der indledes med en gennemgang af formålet med meta-analyser, nøglebegreber introduceres og der er fokus på at opbygge en forståelse i plenum for, hvordan meta-analyser aflæses, tolkes og kritisk vurderes. Ligeledes introduceres kort, hvordan review og meta-analyse danner baggrund for

Forelæsningsens pensum:

- Borenstein, M., Hedges, L.V., Higgins, J.P.T., Rothstein, H.R. (2009) *Introduction to meta-analysis*, John Wiley and Sons, kapitel 1, 2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 28, 30, 32, 40, 41, 43 (100 sider) (tilgængelig online via AUB)
- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J., Altman, D.G. (2003) Measuring inconsistency in meta-analyses, *327(7414)*, pp. 557-560 (4 sider)
- *Kotapati, V.P., Khan, A.M., Dar, S. Begum, G., Bachu, R., Adnan, M., Zubair, A., Ahmed, R.A. (2019) The effectiveness of Selective Serotonin Reuptake Inhibitors for Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder in Adolescents and Children: A systematic Review and Meta-analysis, *Frontiers in Psychiatry*, 6, 10;523, pp. 1-14 (14 sider)
- Liberati, A., Altman, D.G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P., Loannidis, J.P.A., Clarke, M., Devereaux, P.J., Kleijnen, J., & Moher, D. (2009). The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration. *PLoS Medicine*, 21;6(7), pp. 1-28 (28 sider)
- Sedgwick, P. (2015) How to read a forest plot in a meta-analysis, *BMJ*, 351, pp. 1-3 (3 sider)
- Sundhedsstyrelsen (2020) *Udredning og behandling af ADHD hos børn og unge National Klinisk Retningslinje*, Sundhedsstyrelsen, København, Danmark s. 1-146 (189 sider) (hentes via https://files.magicapp.org/guideline/688c7bfe-531b-4d39-92a7-e1dcac1f7593/published_guideline_2943-4_0.pdf)
- *Van den Berg, E., Houtzager, L., de Vos, J., Daemen, I., Katsaragaki, G., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Dekker, J. (2019) Meta-analysis on the efficacy of psychological treatments for anorexia nervosa, *European Eating Disorders Review*, 27(4), pp. 331-351 (21 sider)
- *Weisz, K. (2017). What Five Decades of Research Tells Us About the Effects of Youth Psychological Therapy: A Multilevel Meta-Analysis and Implications for Science and Practice. *The American Psychologist*, 72(2), 79–117. (39 sider) https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1870639875

I alt 398 sider

3. forelæsning: Psykometri i klinisk praksis - vurdering af redskabers egnethed ift. praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

I det foregående seminar var der i forbindelse med emnet om den evidensbaserede praksis og effektforskning et fokus på bl.a. valg af måleredskaber, som videreføres i dette og næste seminar. Denne undervisningsgang vil fokusere på relevante områder og overvejelser som man som psykolog i bl.a. psykiatrien bør gøre sig når man skal vælge mellem, opgøre og fortolke forskellige redskaber der anvendes i udredning såvel som vurdering af behandlingseffekt. Seminargangen indledes med et kort overblik over relevante grundbegreber og overvejelser bl.a. relateret til validitet og reliabilitet, hvorefter vi i fællesskab tager afsæt i en hyppigt anvendt rating-scale og tager denne som udgangspunkt for en kritisk analyse og diskussion.

Forelæsningens pensum:

- Alexandre, J.L., Lange, A.M., Bilenberg, N., Gorrissen, A.M., Søbye, N., Lambek, R. (2018) The ADHD rating scale-IV preschool version: Factor structure, reliability, validity, and standardisation in a community sample, *Research in Developmental Disabilities*, 78, pp. 125-135. (11 sider)
  - Poulsen, L., Jørgensen, S.L., Dalsgaard, S., Bilenberg, N. (2009) Dansk standardisering af attention-deficit and hyperkinetic disorder-ratingskalaen, *Ugeskrift for Læger*, 171(8), pp. 1500-1504 (Hentes her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS_ugeskriftet.pdf og manual her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS-DK_manual_version.pdf) (15 sider)
  - Rescorla, L.A., Achenbach, T.M., Ginzburg, S., Ivanova, M., Dumenci, L. et al. (2007) Consistency of Teacher-Reported Problems for Students in 21 countries, *School Psychology Review*, 36(1), pp. 91-110. (21 sider)
  - Rescorla, L.A., Althoff, R.R., Ivanova, M.Y., Achenbach, T.M. (2019) Effects of society and culture on parents ratings of childrens mental health problems in 45 societies, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 28, pp. 1107-1115 (samt appendix) (15 sider)
  - Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons Kap. 1, 2, 3,6 (173 sider) (Tilgængelig online via AUB)
- I alt 235 sider

4. forelæsning: Psykometri i klinisk praksis – overvejelser ift. tolkning og anvendelse af testresultater

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang bygger videre på fokus fra sidste seminar. Her arbejdes der i plenum videre med det udvalgte redskab. Ved at inddrage konkrete studier med fokus på validering af samme redskab i forskellige populationer, demonstreres det, hvordan psykometriske mål som sensitivitet, specificitet mv. bruges i praksis, men ligeledes, hvordan disse mål ændrer sig som en funktion af den population og kontekst redskabet anvendes i. Der arbejdes i grupper med at læse og vurdere en række studier der eksemplificerer dette (markeret i pensumlisten med *).

Forelæsningens pensum:

- Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders, *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 (15 sider)*
- Kessler, R.C., Adler, L., Ames, M., Demler, O., Faraone, S., Hiripi, E., Howes, M.J., Jin, R., Secnik, K., Spencer, T., Ustun, T.B., & Walters, E.E. (2005). The World Health Organization adult ADHD self-report scale (ASRS): a short screening scale for use in the general population. *Psychological Medicine*, 35(2), 245-256. DOI: 10.1017/S0033291704002892 (12 sider)*
- Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 (7 sider)*

- Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 (8 sider)*
  - Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons. Kap. 4,5 (105 sider). (Tilgængelig online via AUB)
- I alt 147 sider

Seminarrækken på voksenpsykiatri (AP-PRE)

Seminarrækken vil på 8. semester bestå af 5 undervisningsgange (5 x 45 min), som vil være en vekselvirkning mellem studenteroplæg, gruppediskussioner og underviserbidrag. Indholdet i undervisningen bygger videre på den viden, som er opnået på programmet på 7. semester, men vil til forskel fra tidligere i højere grad have et fokus på at anvendte dele af voksenpsykiatri.

1. forelæsning: diagnostiske overvejelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang præsenterer forskellige forhold som skal medtænkes i diagnosticeringen af psykiske lidelser. Der gives en overordnet introduktion til diagnostiske kriterier og problematikker omkring differentialdiagnoser og komorbiditet, samt diagnostisk konversion.

Forelæsningens pensum:

- American Psychiatric Association (2014). *Diagnostiske kriterier DSM-5 – håndbog* Hogrefe Psykologisk Forlag (s. 15-237, 279-287, 389-401, 425-447). (i alt 242 sider)
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. (11 sider)
- Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., ... & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. (11 sider)
- Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. (9 sider)

I alt: 262 sider

2. forelæsning: behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser, og stress-relaterede lidelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle metoder som anvendes til udredning og behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede psykiske lidelser.

Forelæsningens pensum:

- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 (8 sider)
- Schneier, F. R, & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (80 sider)
- Tchanturia, K., Lounes, N., & Holtum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. (8 sider)

I alt: 200 sider

3. forelæsning: behandling af affektive lidelser og skizofreni

4 timer v. Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil omhandle de psykologiske, miljømæssige og medicinske interventionsformer som anvendes til svære affektive lidelser og skizofreni. Derudover vil mere specifikke metoder som anvendes ved behandlingsresistente patienter inden for denne gruppe også blive præsenteret.

Forelæsningens pensum:

- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., ... & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. (9 sider)
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (78 sider)
- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*. 791-816. (25 sider)
- Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (111 sider)
- Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) "Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes." *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. (19 sider)
- Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. (7 sider)

I alt: 260 sider

4. forelæsning: behandling af personlighedsforstyrrelser

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne undervisningsgang vil omhandle personlighedsforstyrrelse. Forskellige perspektiver på identifikation, udredning og behandling af personlighedsforstyrrelser vil præsenteres. Derudover vil undervisningen beskæftige sig med nogle af de kliniske udfordringer knytter sig til behandlingen af personlighedsforstyrrelser, samt hvilke forandringsmekanismer som muligvis er involveret i behandlingsrespons.

Forelæsningens pensum:

- Gunderson et al., (2014). (Eds) Personality disorders (Part XII, s 999-1087) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (88 sider)
- Kramer, U. (2019). Personality, personality disorders, and the process of change. *Psychotherapy Research*, 29(3), 324-336. (12 sider)
- Newton-Howes, G & Clark LA, & Chanen A. (2015). Personality disorder across the life course. *Lancet*, 385 (2015), pp. 727-734. (7 sider).
- Ng, F. Y., Bourke, M. E., & Grenyer, B. F. (2016). Recovery from borderline personality disorder: a systematic review of the perspectives of consumers, clinicians, family and carers. *PloS one*, 11(8), e0160515, 1-21. (21 sider)
- Zimmermann, J., Kerber, A., Rek, K., Hopwood, C. J., & Krueger, R. F. (2019). A brief but comprehensive review of research on the Alternative DSM-5 Model for Personality Disorders. *Current psychiatry reports*, 21(9), 92. (19 sider)

I alt 147 sider

5. forelæsning: assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd

4 timer v. Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil omhandle vurdering af selvmordsrisiko, og forskellige interventioner som anvendes med det formål at reducerer selvmordstanker og selvmordsadfærd og dermed forebygge selvmord.

Forelæsningens pensum:

- Center for Selvmordsforskning (2015). Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord. Odense: Center for Selvmordsforskning. (36 sider).
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. (7 sider)
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., ... & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. (46 sider)
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning (32 sider).
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a systematic review

and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. (8 sider)

- Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. (13 sider)

I alt: 142 sider

Samlet pensumliste for AP-PRE seminarne:

- American Psychiatric Association (2014). *Diagnostiske kriterier DSM-5 – håndbog* Hogrefe Psykologisk Forlag (s. 15-237, 279-287, 389-401, 425-447). (i alt 242 sider)
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812
- Center for selvmordsforskning (2015). *Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord*. Odense: Center for Selvmordmordsforskning. (36 sider).
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. (7 sider)
- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., ... & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. (9 sider)
- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 (8 sider)
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., ... & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. (46 sider)
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (78 sider)
- Gunderson et al., (2014). (Eds) Personality disorders (Part XII, s 999-1087) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (88 sider)
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. (11 sider)
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning (32 sider).
- Kramer, U. (2019). Personality, personality disorders, and the process of change. *Psychotherapy Research*, 29(3), 324-336. (12 sider)
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a systematic review and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. (8 sider)

- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*, 791-816. (25 sider)
- Newton-Howes, G & Clark LA, & Chanen A. (2015). Personality disorder across the life course. *Lancet*, 385 (2015), pp. 727-734. (7 sider).
- Ng, F. Y., Bourke, M. E., & Grenyer, B. F. (2016). Recovery from borderline personality disorder: a systematic review of the perspectives of consumers, clinicians, family and carers. *PloS one*, 11(8), e0160515, 1-21. (21 sider)
- Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., ... & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. (11 sider)
- Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. (13 sider)
- Schneier, F. R., & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (52 sider)
- Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (80 sider)
- Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and. Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. (111 sider)
- Tchanturia, K., Lounes, N., & Holttum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. (8 sider)
- Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) "Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes." *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. (19 sider)
- Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. (9 sider)
- Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. (7 sider)
- Zimmermann, J., Kerber, A., Rek, K., Hopwood, C. J., & Krueger, R. F. (2019). A brief but comprehensive review of research on the Alternative DSM-5 Model for Personality Disorders. *Current Psychiatry Reports*, 21(9), 92. (19 sider)

Pensum i alt: 1004 sider

AKO: MAP + CCCC

Modultitel dansk *Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II ved AKO/MAP*

Modultitel *Advanced Applied Psychology II - Work-, Consultation- and Organizational Psychology*

ECTS 15 ECTS

STADS-kode [HEA880008P](#)

Placering

8. Semester

MAP

Modulansvarlig

Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk) og Bendt Torpegaard Pedersen (torpe@hum.aau.dk)

Undervisere

Forelæsere: *Thomas Borchmann, Bendt Torpegaard Pedersen & Andrea Søndergaard Poulsen*

Type og sprog

Professionsprogram - Dansk

Mål

Undervisningen på MAP-programmets udgave af modulet Videregående anvendt psykologi II, sætter dels fokus på organisationsforståelse og intervention på organisationsniveau, dels fokus på udbygning af kendskab til domænespecifikke artikulationer af arbejdsrelaterede belastninger og tilknyttede håndteringsmønstre. I relation til det anlagte fokus på organisationsforståelse og intervention lægges der særligt vægt på øgning af forståelsen af sammenhængene mellem syn på organisation, anlagt teoretisk perspektiv og metode, og mulige afsæt for intervention. I relation til det anlagte fokus på domænespecifikke artikulationer af belastningstyper og tilknyttede håndteringsmønstre fokuseres bl.a. på undervisningsarbejde, omsorgsarbejde, servicearbejde, m.v.,

Viden

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Undervisningen på Map-programmets 8ende semester bygger videre på 7ende semester, hvor der blev introduceret til arbejdsmiljøpsykologiens centrale problemstillinger, teorier, modeller og begreber. Undervisningen på 8 semester sætter dels fokus på organisationsforståelse og intervention på organisationsniveau, dels fokus på udbygning af kendskab til domænespecifikke artikuleringer af arbejdsrelaterede belastninger og tilknyttede håndteringsmønstre. I relation til det anlagte fokus på organisationsforståelse og intervention lægges der særligt vægt på øgning af forståelsen af sammenhængene mellem syn på organisation, anlagt teoretisk perspektiv og metode, og mulige afsæt for intervention. I relation til det anlagte fokus på domænespecifikke artikuleringer af belastningstyper og tilknyttede håndteringsmønstre fokuseres bl.a. på undervisningsarbejde, omsorgsarbejde, servicearbejde, m.v., Emnekredsene har dels til formål at understøtte de studerendes arbejde med organisationsklienter på semestret, dels til formål at forberede de studerende til arbejdet med enkeltklienter på 9 semester.

Programmet har intern praktik, der består i superviseret arbejde med organisationsklienter, der bl.a. indebærer undersøgelse og udredning af klientens problematik samt udformning af tilbagemeldingsrapport, m.v.. Praktikken understøttes af 6 konferencer med fokus på analyse og præsentation og diskussion af klientarbejdet. Tirsdage og onsdage er skemalagte som faste praktikprojekt-arbejdsdage, der bruges til dataindsamling, dataanalyse, rapportskrivning og udformning af oplæg.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Omfang og forventet arbejdsindsats

Fagsøjlemoduler: 15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
8 forelæsnings- og workshops-gange à 4 timer	32
Læsning og forberedelse	369
Eksamen	4

Intern praktik: 15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats fordelt på følgende måde:

<i>Aktivitet</i>	<i>Timer</i>
<i>6 konferencegange à 4 timer</i>	<i>24</i>
<i>Praktikaktivitet inklusiv rejseaktivitet</i>	<i>351</i>
<i>Praktikvejledning</i>	<i>30</i>

Antal forelæsnings-, workshops- og konferencetimer:

Vap II 8 x 4 = 32 timer

Intern praktik 6 x 4 = 24 timer

Vejledning 30 timer = 30 timer

I alt: 86

Antal forelæsningshold: 1

Deltagere

Map studerende - 8 semester

Deltagerforudsætninger

Studerende, der har gennemført 7. semester på Maps professionsprogram

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse I: Organisationsforståelse</p> <p>På første forelæsning/workshopgang stilles skarpt på spørgsmålet om, hvordan organisationer kan forstås. Der introduceres til Gareth Morgans multi-perspektivisme og et udvalg af Morgans organisationsmetaforer og der arbejdes med organisations- og problemanalyse med afsæt i konkret case.</p>	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
2. Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse II: Intervention</p> <p>På anden forelæsning/workshopgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til SIFER, en variant af survey-feedback metoden. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.</p>	Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann
3. Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse III: Intervention</p> <p>På tredje forelæsning/workshopgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til aktionsforskning som medium for organisations-intervention. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.</p>	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
4. Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner I: Undervisningsarbejde</p> <p>På fjerde forelæsning/workshopgang ses nærmere på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i undervisningsarbejde.</p>	Bendt Torpegaard Pedersen &

			Thomas Borchmann
5.Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner II: servicearbejde</p> <p>Femte forelæsnings-/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i servicearbejde</p>	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
6.Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner III: omsorgsarbejde</p> <p>Sjette forelæsnings-/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i omsorgsarbejde</p>	Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann
7.Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner IV: Call-center arbejde</p> <p>Syvende forelæsnings-/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i call center arbejde</p>	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen
8.Forelæsning	4 x 45 min.	<p>Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner V: Professionelt arbejde og trusler mod professioners virke</p> <p>På ottende forelæsning ses nærmere på professionsrelateret ansvarsforvaltning og trusler herimod. Der introduceres til hvad professioner er og forskellige dimensioner ved professionsrelateret ansvar og ansvarsforvaltning. Desuden diskuteres forskellige trusler mod varetagelsen af professionelt ansvar og professionelle værdier, herunder bl.a. usikkerhed og kommerialisering.</p>	Andrea Søndergaard Poulsen

--	--	--	--

Eksamen

En ekstern mundtlig prøve i **Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology)**. Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde.

Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator indtager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum, og problemstillingen godkendes af den kursusansvarlige lærer.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin.

Sidetal: Højst 3 sider.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver 20 minutter pr. studerende og 10 minutter pr. gruppe til votering og karaktergivning, dog højst i alt to timer ved store grupper, 30 minutter i alt ved individuelle prøver.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Praktikeksamen

Praktikken består af to omgange. Først skal den ansvarlige praktikvejleder godkende praktikforløbet i henhold til Vejledning om praktikpladsaftale, der ligger på studiets hjemmeside. En af forudsætningerne for denne godkendelse er, at den studerende kommer og deltager aktivt i praktikken. Når praktikvejleder har godkendt praktikforløbet, skal den studerende skrive en praktikrapport på 8-12 sider. På studiets hjemmeside ligger en vejledning om indholdet i praktikrapporten, hvoraf det fremgår, at det primære formål er at den studerende reflekterer over forløbet og den læring, det har bibragt. Praktikrapporten læses og godkendes af den ansvarlige for professionsprogrammet eller en anden underviser på programmet.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse I: Organisationsforståelse

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

På første forelæsning/workshopgang stilles skarpt på spørgsmålet om, hvordan organisationer kan forstås. Der introduceres til Gareth Morgans multi-perspektivisme og et udvalg af Morgans organisationsmetaforer og der arbejdes med organisations- og problemanalyse med afsæt i konkret case.

Forelæsningens pensum:

- Morgan, G. (1996) Images of Organization. Sage Publications: Thousand Oak

i alt 420 s

2. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse II: Intervention

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

På anden forelæsning/workshopgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til SIFER, en variant af survey-feedbackmetoden. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.

Forelæsningens pensum:

- Pedersen, B. (2002) Organizational development at a social department - a SIFER study. Institut for Kommunikation og Psykologi (8 sider)
- Landbergis, P. (2017) Intervention to reduce stress. I Schnall et al (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London (24 sider)
- Roskam, E (2017) Using participatory action research Methodology to improve workers health. I Schnall et al (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routhledge: London (18 sider)

i alt 50 s

3. forelæsning: Organisationsforståelse og interventionstilrettelæggelse III: Intervention

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

På tredje forelæsning/workshopgang ses nærmere på intervention i organisationer. Med afsæt i en case-gennemgang introduceres til aktionsforskning som medium for organisations-

intervention. Centrale udfordringer, proceshensyn og dilemmaer, der kan optræde i forbindelse med intervention diskuteres.

Forelæsningsens pensum:

- Borchmann, T (2013) Unge på Kanten. Institut For Kommunikation og Psykologi (p. 17 - 48). https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/109362596/Unge_p_kanten_Thomas_B13.pdf

i alt 32. s

4. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner I: Undervisningsarbejde

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

På fjerde forelæsning/workshop-gang ses nærmere på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i undervisningsarbejde.

Forelæsningsens pensum:

- Tzang, K. (2011) The emotional labor of teaching. Educational Research (ISSN: 2141-5161) Vol. 2(8) pp. 1312-1316 August 2011 (5 sider)
- Carlyle & Woods (2002) Emotions of teacher stress. Kap 1 (1- 28) og 3 (55- 79). Trentham Books (51 sider)
- Philipp A, Schupbach H (2010). Longitudinal effects of emotional labor on emotional exhaustion and dedication of teachers. J. Occupational Health Psychol. 15(4):494-504. (11 sider)
- Nina Bascia and Howard Stevenson (2017) Organizing teaching: Developing the power of the profession. (78 sider)

i alt 145 s

5. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner II: servicearbejde

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

Femte forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i servicearbejde

Forelæsningsens pensum:

- Leidner, R (1993) Fast Food, Fast Talk: Service Work and the Routinization of Everyday Life. University of California Press p. 24 – 178 (154 sider)
- Mills, C Wright (2002) . The great salesroom. Kap 8. I White-collar man (161- 189) (29 sider)
- Ehrenreich, B. (2001) Nickel & Dimed. 123 - 191 s. Granta publications: London (68 sider)

- Toynbee, P. (2003) *Portering og Dinner lady – always happy, never sad*. Kap 5 (s. 55-84) og 7 (95 – 115) I bogen *Hard Work*. Bloomsbury. London (50 sider)
- Van Manen, J (1999) *The smile factory: Work at Disneyland*. South-Western College Publications (14 sider)
- Gimlin, D. (1996). Pamela´s place. Power and negotiation in the Hair Salon. *Gender & Society*, Oktober 1996) (22 sider)
- Korczynski, M. & Macdonald, C.L. (2009). *Service Work. Critical Perspectives*. (p1 – 10) (10sider)
- Korczynski, M. (2002). *Human Resource Management in Service Work*. Kap. 1 – 3. (54 sider)
- Roskam, E & R. Elling (2018) *Excess Baggage: Leveling the Load and Changing the Workplace*. Kap. 3 si. 65 -121 og kap 121 – 187. Routhledge. (113 sider)

i alt 514 sider

6. forelæsning: Arbejdsdomæner. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner III: omsorgsarbejde

v/ Bendt Torpegaard Pedersen & Thomas Borchmann

Sjette forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i omsorgsarbejde

Forelæsningens pensum:

- Foner, N. (1994). Patients: Pressures, Frustrations and Satisfactions og Institutional demands: The iron cage of the nursing home. Kap. 3 (s.31- 53) og kap. 4 (si. 53 – 76) I bogen *The Caregiving Dilemma: Work in an American Nursing Home*. Berkeley: University of California Press. (46 sider)
- Menzies, I. (1960) A Case-Study in the Functioning of Social Systems as a Defence against Anxiety: A Report on a Study of the Nursing Service of a General Hospital. *Human relations*, 13, 95 (26 sider)
- Handy, J. (1991) Stress and contradiction in psychiatric Nursing, *Human relations*, vol 44 (13 sider)
- Zielinska, I & T. Kanash (2017) Emotional Labour of the Polish Social Workers: The Study in Sociology of Emotions. *Polish Sociological Review* (14 sider)
- Grootegoed, E. & M. Smith (2018) The Emotional Labour of Austerity: How Social Workers Reflect and Work on Their Feelings towards Reducing Support to Needy Children and Families. *British Journal of Social Work* (2018) 48, 1929–1947 (17 sider)
- Hingley-Jones, Helen and Ruch, Gillian (2016) ‘Stumbling through’? Relationship-based social work practice in austere times. *Journal of Social Work Practice*, 30 (3). pp. 235-248 (12 sider)
- Wanja Astvik Marika Melin (2012) Coping with the imbalance between job demands and resources: A study of different coping patterns and implications for health and quality in human service work . *Journal of Social Work* 13 (4) 337–360 (22 sider)

i alt 150s

7. forelæsning: Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner IV: Call-center arbejde

v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

Syvende forelæsning/workshop-gang sætter fokus på belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i call center arbejde

Forelæsningens pensum:

- Woodcock, J. (2016) *Working the phones*. Kap 1 og 4 Pluto Press (54 sider)
- Bloodworth, J. (2018) Kap. 12 og 14. P 153 – 165 og 180 – 187 i *Hired – six month under cover in low-wage Britain*. Atlantic Book. London (22 sider)
- Korczynski, M. (2003) *Communities of coping: Collective emotional labour in service work*. *Organization*; Feb 2003; 10, (22 sider)
- Cederstrøm & Flemming (2012) *Mainlining life into dead labour*. Kap. 2 i *Dead man Working*. Zero Books (10 sider)
- Karlsson, J (2012). *Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance*. (P. 153 - 179) Palgrave McMillan 27s

i alt 135s

8. Belastninger, håndteringsstrategier og kontrolkampe i specifikke arbejdsdomæner V: Professionelt arbejde og trusler mod professioners virke

v/ Andrea Søndergaard Poulsen

På ottende forelæsning ses nærmere på professionsrelateret ansvarsforvaltning og trusler herimod. Der introduceres til, hvad professioner er og forskellige dimensioner ved professionsrelateret ansvar og ansvarsforvaltning. Desuden diskuteres forskellige trusler mod varetagelsen af professionelt ansvar og professionelle værdier, herunder bl.a. usikkerhed og kommercialiseringspres.

Forelæsningens pensum:

- Hjort, K., & Weber, K., (2004), *Hvad er værd at vide om professioner?* (pp. 7- 20) i K. Hjort (red.): *De professionelle*. Roskilde: Roskilde Universitets Forlag. (15 sider)
- Harrits, G. S. & Larsen, L. T., (2014) *Social lukning og professioner. Fra juridiske monopoler til symbolske mekanismer for professionel lukning*. I: Harrits, G. S., Johansen, M. B., Kristensen, J. E., Larsen, L. T., & Olesen, S. G. (red.) (2014). *Professioner under pres: Status, viden og styring*. Aarhus: Systime Academic. (19 sider)
- Barber, B. (1978-1979). *Control and Responsibility in the Powerful Professions*. *Political Science Quarterly*. Vol 93, Nr 3. pp. 599-615. (16 sider)
- Lund, H. H. (2008). *New Public Management – rehabilitering af markedet. Kritik af markeds-, penge – og profitstyre i det offentlige*. København: Forlaget Alternativ. kap 1. 16-24) (10 sider)
- Standing, G. (2017). *Prekariatet: Den farlige nye klasse*. København: Informations Forlag. Kap. 1. 1- 31 (32 sider)

i alt 92 s

Intern praktik v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard Pedersen

Omfang: 6 konferencer af 4 timer (Timefordeling BTP 48t, TB 48t)

Den interne praktik understøttes af 6 konferencer. Disse konferencer relaterer til arbejdet med organisationsklienter og er benævnt hhv. februar-, marts-, april- og maj-konferencen. På konferencerne præsenteres og diskuteres indsamlet data, samt de foretagne analyser og udkast til afrapportering.

Samlet pensumliste

- Morgan, G. (1996) Images of Organization.
- Pedersen, B. (2002) Organizational development at a social department – a SIFER study. Institut for Kommunikation og Psykologi
- Landbergis, P. (2017) Intervention to reduce stress. I Schnall et all (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routledge: London
- Roskam, E (2017) Using participatory action research Methodology to improve workers health. I Schnall et all (Eds.) Unhealthy work: causes consequences, cures. Routledge: London
- Borchmann, T (2013) Unge på Kanten. Institut For Kommunikation og Psykologi (p. 17 – 48). https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/109362596/Unge_p_kanten_Thomas_B13.pdf
- Tzang, K. (2011) The emotional labor of teaching. Educational Research (ISSN: 2141-5161) Vol. 2(8) pp. 1312-1316 August 2011
- Carlyle & Woods (2002) Emotions of teacher stress. Kap 1 (1- 28) og 3 (55- 79). Trentham Books
- Philipp A, Schupbach H (2010). Longitudinal effects of emotional labor on emotional exhaustion and dedication of teachers. J. Occupational Health Psychol. 15(4):494-504.
- Nina Bascia and Howard Stevenson (2017) Organizing teaching: Developing the power of the profession.
- Leidner, R (1993) Fast Food, Fast Talk: Service Work and the Routinization of Everyday Life. University of California Press p. 24 – 178
- Mills, C Wright (2002) . The great salesroom. Kap 8. I white-collar man (161- 189)
- Ehrenreich, B. (2001) Nickel & Dimed. 123 – 191 s. Granta publications: London
- Toynbee, P. (2003) *Portering og Dinner lady – always happy, never sad*. Kap 5 (s. 55-84) og 7 (95 – 115) I bogen Hard Work. Bloomsbury. London
- Van Manen, J (1999) The smile factory: Work at Disneyland. South-Western College Publications
- Gimlin, D. (1996). Pamela´s place. Power and negotiation in the Hair Salon. Gender & Society, Oktober 1996)
- Korczynski, M. & Macdonald, C.L. (2009). Service Work. Critical Perspectives. (p1 – 10)
- Korczynski, M. (2002). Human Resource Management in Service Work. Kap. 1 – 3.

- Rosskam, E & R. Elling (2018) *Excess Baggage: Leveling the Load and Changing the Workplace*. Kap. 3 si. 65 -121 og kap 121 – 187. Routhledge.
- Foner, N. (1994) *Patients: Pressures, Frustrations and Satisfactions og Institutional demands: The iron cage of the nursing home*. Kap. 3 (s.31- 53) og kap. 4 (si. 53 – 76) I bogen *The Caregiving Dilemma: Work in an American Nursing Home*. Berkeley: University of California Press.
- Menzies, I. (1960) *A Case-Study in the Functioning of Social Systems as a Defence against Anxiety: A Report on a Study of the Nursing Service of a General Hospital*. *Human relations* vol13; 95
- Handy, J. (1991) *Stress and contradiction in psychiatric Nursing*, *Human relations*, vol 44
- Zielinska, I & T. Kanash (2017) *Emotional Labour of the Polish Social Workers: The Study in Sociology of Emotions*. *Polish Sociological Review*
- Grootegoed, E. & M. Smith (2018) *The Emotional Labour of Austerity: How Social Workers Reflect and Work on Their Feelings towards Reducing Support to Needy Children and Families*. *British Journal of Social Work* (2018) 48, 1929–1947
- Hingley-Jones, Helen and Ruch, Gillian (2016) 'Stumbling through'? Relationship-based social work practice in austere times. *Journal of Social Work Practice*, 30 (3). Pp. 235-248
- Wanja Astvik Marika Melin (2012) *Coping with the imbalance between job demands and resources: A study of different coping patterns and implications for health and quality in human service work* . *Journal of Social Work* 13 (4) 337–360 (22 sider)
- Woodcock, J. (2016) *Working the phones*. Kap 1 og 4 Pluto Press
- Bloodworth, J. (2018) Kap. 12 og 14 i *Hired – six month under cover in low-wage Britain*. (p. 153 – 165 og 180 – 187) Atlantic Book. London
- Korczynski, M. (2003) *Communities of coping: Collective emotional labour in service work*. *Organization*; Feb 2003; 10,
- Cederstrøm & Flemming (2012) *Mainlining life into dead labour*. Kap. 2 i *Dead man Working*. Zero Books
- Karlsson, J (2012). *Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance*. (P. 153 - 179) Palgrave MacMillan
- Barber, B. (1978-1979). *Control and Responsibility in the Powerful Professions*. *Political Science Quarterly*. Vol 93, Nr 3. pp. 599-615.
- Harrits, G. S. & Larsen, L. T., (2014) *Social lukning og professioner. Fra juridiske monopoler til symbolske mekanismer for professionel lukning*. I: Harrits, G. S., Johansen, M. B., Kristensen, J. E., Larsen, L. T., & Olesen, S. G. (red.) (2014). *Professioner under pres: Status, viden og styring*. Aarhus: Systime Academic.
- Hjort, K., & Weber, K., (2004), *Hvad er værd at vide om professioner?* (pp. 7- 20) i K. Hjort (red.): *De professionelle*. Roskilde: Roskilde Universitets Forlag.
- Lund, H. H. (2008). *New Public Management – rehabilitering af markedet. Kritik af markeds-, penge – og profitstyre i det offentlige*. København: Forlaget Alternativ. kap 1. 16-24
- Standing, G. (2017). *Prekariatet: Den farlige nye klasse*. København: Informations Forlag. Kap. 1. 1- 31

I alt 1538 sider

CCCC C4U Clinic Counseling Consultation Coaching

Modulansvarlig:

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk),

Undervisere:

Ole Michael Spaten, Bo Møhl, Thomas Duus Henriksen, Mads Lindholm, Tanja Ryberg Jensen, Kevin Ladegaard, Casper Schmidt

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Semestret bygger oven på den tilegnede viden, færdigheder og kompetencer på de foregående semestre, og det anbefales at semestret begyndes efter at 7. semester er gennemført. Om sammenhængen mellem praktik og VAP II kan der generelt siges at det er en del af den pædagogiske ide med programmet, at de forskellige kursusenheder planlægges sammen: Det er derfor også tanken at en del af undervisningen i VAP II kan "tages med" i praktik.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på nedenstående måde:

Modulet omfatter en række workshop (fordelt på de 15 ECTS) som fokuserer på fortsat udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder. Først i semestret (februar) afholdes nogle intensive workshop aktiviteter, hvor ny forskning og praksis kobles og tilsvarende i midten af semestret (april) er der workshop på universitetet.

Seminar, forelæsninger og workshop aktiviteter i starten af semestret finder sted fra den 1. februar til den 4. februar. Seminar, forelæsninger og workshop aktiviteter i midten af semestret finder sted fra den 21. april til den 23. april.

Modulet svarer til 405 timers arbejdsindsats og disse fordeles som skemaet nedenstående viser:

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/Seminarholder
1	8.15-10.00	Portfolio fremlæggelser og selv-evaluering	Learning teams
2	10.15-14.00	Portfolio fremlæggelser og selv-evaluering	Ole og Casper Schmidt
3	9.15 - 12.00	Entrepreneurship med psykologbaggrund	Mads Lindholm
4	12.30-15.15	Workshop og seminar om supervision	Ole Michael Spaten

5	9.15-12.00	Assessment af komplekse problemstillinger og differential diagnostiske overvejelser	Ole & Mads
6	12.30-15.00	Stress i organisationer – et review	Kevin Ladegaard
7	10.15-15.00	Konsultation-ledelsespsykologi og psykologisk asses	Learning teams og Tanja
8	9.15-12.00	Portfolio summering og teorisamling	Learning teams og Ole
9	13.00-16.00	Seminar om xx	Mads
10	9.15-12.00	Workshop og seminar om normalitet og afvigelse	Bo Møhl
11	13.00-16.00	Seminar om gruppeprocesser	Thomas Duus Henriksen
12	10.15-12.00	Executive coaching – fra forskning til artikel	Tanja Ryberg Jensen
13	12.30-16.00	Konsultation psykologi, Psykologisk Assessment og Samtalefærdigheder, trådene samles og dage afrundes	Learning teams, Tanja og evt. Naja Lagoni Holst

Forelæsninger: 11

Workshop og seminarer: 12

Evaluerings- og lærings-portefolio: 17

Læsning, forb., supervision og learning teams: 361

Eksamen: 4

I alt: 305

(Endvidere er de studerende i praktik (15 ECTS) på psykologarbejdspladser, det være sig kliniske eller inden for HR, konsultativt arbejde, et miks eller andre relevante praktikpladser. I et samarbejde mellem det pågældende praktiksted og den studerende i praktik skitseres et forløb der kan tilgodese rammerne for et praktikforløb på 50 arbejdsdage. Praktikken organiseres som ekstern forskningspraktik principielt efter dokumentet "Vejledning om praktikpladser" som kan downloades fra Moodle. Praktikken starter efter aftale med praktiksted, men det kan f.eks. være fra cirka medio februar.)

Modulaktiviteter:

Modulet omfatter forelæsninger, seminarer og workshop, som fokuserer på den fortsatte udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder.

Gennem semestrets intensive forelæsnings- og workshop aktiviteter, kobles den nyeste forskning og praksis. Semestret fortsætter og udvider den konsultative og kliniske praksislæring i CC samt praksislæring i forhold til 'samtalefærdigheder' og 'psykologisk assessment'. De studerende er ansvarlige over for klienter og samarbejdspartnere, hvor de konsultative og kliniske færdigheder og interventioner afprøves, og de studerende modtager løbende

psykologfaglig supervision. Workshop, forelæsninger samt praksisseminaler rummer tilsammen modulets pensum på 1500 sider.

Neden for en oversigt over forelæsninger, seminar og workshopaktiviteterne:

Indholdet på 8. semester:

Videregående Anvendt Psykologi Udvidet på 8. semester (15 ECTS) er fortsat fagligt og indholdsmæssigt organiseret ud fra tanken om tre sideløbende søjler med forelæsninger/workshop og praksislæring. 8. semester rummer endvidere de studerendes praktikforløb (15 ECTS), med udmøntningen af det universitære fundament i en diversitet af konsultativ, klinisk, counseling og coaching psykologisk praksis i virksomhederne.

a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt danner baggrund for de studerendes læring i den psykologiske praksis, hvor de studerende enkeltvis eller i team arbejder i og med organisationen i forhold til konsultation m.v.

b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision fortsætter træningen af den psykologiske praksis og intervention gennem forelæsninger, workshop samt supervision og styrker og udmønter sig i den psykologiske praksis på de psykologiske arbejdspladser.

c) Psykologisk assessment: Testning, differentialdiagnostik og kontaktform, samt det fortsatte arbejde med de psykometriske testværktøjer, beskrivelser, udredning og assessment vil danne basis for den psykologisk konsultative og kliniske praksis i konsulenthuse.

Workshop a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt

Seminar med 'Selvevaluering og lærings port-folio'

med VIP deltagelse (Ole Michael Spaten & Casper Schmidt)

Professionsprogrammet har som mål at den studerende blandt andet skal opnå viden og forståelse og kompetencer til at skabe sig et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for den Videregående Anvendte Psykologi (VAP 1+2) (med henblik på videre faglig kvalificering). Programmet omfatter at den studerende løbende evaluerer, ind- og opsamlere sine læringsresultater og overvejelserne dokumenteres i den studerendes portfolio. Grundlaget for dagen med evalueringer er dels de lærings-mål der fremgår af KASO og dels den studerendes personlige læringsmål og handleplaner i forhold til professionsprogrammets tre søjler og andre relevante moduler. Portfolio fremlægges detaljeret i plenum og drøftes blandt de studerende.

De studerendes fremlæggelse af portfolio foreslås at foregå på denne måde:

Ud fra den studerendes notater i portfolio-bog eller andre optegnelser sammenskrives portfolio ved udgangen af hvert semester til evalueringen i skriftlig form på 4-8 A4 normalsider

og bør fremsendes før fremlæggelsen til VIP og med studerende. Ved fremlæggelsen fremstilles læringspunkter og evaluering af eget forløb fra start af semester til og med eksamen. Tidsrammen for fremlæggelsen for den enkelte studerende er minimum 8 og maksimum 10 minutter. Herefter er der fælles refleksion og diskussion i plenum med afsluttende kommentarer fra den præsenterende studerende. Tidsrammen er her ca. 15 minutter. Der er ca. 5 minutter til at runde af, holde pause og til at den næste studerende kan gøre klar til at sætte i gang.

Seminar om ”Entrepreneurship med psykologbaggrund: Fra psykologstuderende til egen konsulentvirksomhed”

Halvdagsworkshop v/ *Mads Lindholm*

Mange psykologer kommer til at drive egen virksomhed som terapeuter eller konsulenter. Men hvordan er man som psykolog klædt på til at være iværksætter? Hvad skal man være opmærksom på? Og hvad er fordele og ulemper ved den karrierevej? Mads Lindholm er erhvervspsykolog, ph.d. og partner i konsulenthuset WICE. Mads vil fortælle om rejsen fra studerende til selvstændig og præsentere konkrete eksempler på konsulentopgaver, bl.a. en undersøgelse af mening i arbejdslivet. www.wice.dk WICE | about people. Mads Lindholm, Ph.d. er seniorkonsulent, erhvervspsykolog i WICE.

Forelæsningsens pensum:

- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice & Research*, 65(4), 284-288.

Seminar om psykologen som konsulent i organisationer

Workshop v/ *psykolog Nadja Lagoni Holst, København* Content TBA

Med udgangspunkt i forskning og psykologisk assessment er der seminar om at arbejde med stress - i organisationer, mennesker og psykologen selv

Stress som et begreb bliver en stadig større del af flere danskeres liv. Hvordan kan vi som psykologer være med til at skabe bæredygtige resultater for både mennesker, organisationer og vores egen trivsel, når feltet vi arbejder med til hverdag bliver dette ekspanderende praksisfelt? Gennem internationale systematiske reviews vil der blive belyst, hvordan interventioner mod stress bliver forsket og undersøgt på højeste evidenshierarki. I forlængelse af dette vil vi se på psykologen som værktøj i denne intervention og hvordan vi som mennesker kan forholde os til og holde til at arbejde med stressinterventioner på relationsniveau.

Forelæsningens pensum:

- Carroll, M. (2007). Coaching psychology supervision: Luxury or necessity? In S. Palmer and Whybrow (eds). *Handbook of Coaching Psychology* (pp. 431-448) London: Routledge.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, (pp 45-177).
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). Supervision in the Helping Professions. (3-8 + 127-153). Open University Press.
- Moltu, C. & Binder, P. (2011). The voices of fellow travellers: Experienced therapists' strategies when facing difficult therapeutic impasses. *The British journal of clinical psychology*, 50, 250-67
- Spaten, O. M. (2011). Coaching forskning – på evidensbaseret grundlag. Centrale empiriske studier gennem tyve år (1990 – 2010). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (80 p.).

Workshop: Konsultation- og ledelsespsykologi

Studenterledet, selvstændigt arbejde med en reflekteret undersøgelse og opsamling af konsultation- og ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis

Opsamling på forskellige syn eller blikke på ledelsespsykologien og efterfølgende selvstændigt arbejde med psykologen som konsulent i organisationer i forlængelse af tidligere oplæg. Herudfra stiller de studerende blandt andet spørgsmålet: Hvilken konsultativ praksis – med erfaringerne fra tidligere og syvende semester og VIP oplæg – kan tages med til arbejdet med ledelse og ledelsesteam. Et af mange spørgsmål tematiserer samtaleforholdet mellem leder og medarbejder og hvordan er det historisk set blevet forstået som et ledelsespsykologisk problem? Endvidere kan fokuseres på andre centrale og komplekse ledelsespsykologiske problemstillinger, som f.eks. leder-medarbejderforholdet som en magt- og læringsrelation i forskellige kontekster. Ud fra de netop indhøstede erfaringer fra team-, kultur- og ledelsesanalyse i organisationen i efteråret – hvad og hvilken erfa bringes da videre samt. Hvilke analytiske redskaber og modeller var de mest anvendelige i den konkrete ledelsespsykologiske problemstilling.

Arbejdet opsummeres i port-folio og indsendes til VIP til kommentering. Tanja er med til opstarten (10-12).

Forelæsningens pensum:

- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse, Samfundslitteratur*, Frederiksberg.
- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingpsykologi*, 1(1). 53-66 <https://journals.aau.dk/index.php/CP/article/view/234>
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykologserien (pp 121-154)
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (pp 388-455) (pp 198-234, 262-296)

Seminar om perspektiver på aktuelle tendenser inden for ledelse og strategi

21.04.21 Start 13.00-16.00 Halvdagsworkshop v/ Mads Lindholm

Oplægget vil indkredse aktuelle tendenser og perspektiver i forhold til ledelse og strategi, herunder behovet for coaching. Der indledes med en vifte af historiske nedslag i ledelsestendenser over tid for at ende med vores nutidige post-corona tilgange til menneske og organisation.

Workshoppen vil præsentere og diskutere coachens rolle i forhold til moderne ledelse og arbejde med, hvordan coachen kan understøtte ledere og medarbejdere. Der bliver bl.a. fokus på: Coachens arbejde med etik i ledelse og organisationer. Coachens arbejde med Work-Life-balance. Coachens arbejde med vækst- og performanceidealer osv.

Mads Lindholm, Ph.d. er seniorkonsulent, erhvervspsykolog i WICE og ekstern lektor ved Aalborg Universitet, Psykologistudiet

Forelæsningens pensum:

- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Graßmann, C., Scholmerich, F., & Schermuly, C. C. (2020). The relationship between working alliance and client outcomes in coaching: A meta-analysis. *Human Relation*, 73, 35-58.
- Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67
- Spaten, O. M., & Holst, N. L. (2018). Samtaler med unge universitetsstuderende. *The Danish Journal of Coaching Psychology*, 1(1), 51-59. <https://doi.org/10.5278/ojs.cp.v7i1.2623>

Workshop og seminarer

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenum præsentationer af væsentlige temaer fra konsultation psykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP oplæg.

Forelæsningens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Workshop b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision

Workshop og seminar om supervision

Halvdagsworkshop v/ *Ole Michael Spaten*

Introduktion til supervision. Hvad er coaching psykologi supervision og hvad er supervision? Er supervision i coaching psykologi luksus eller en nødvendighed, vi diskuterer metodiske tilgange. Endvidere slutter vi af med introduktion til teoriseminar arbejdet.

Forelæsningens pensum:

- Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). *Tværfaglig Supervision*. Hans Reitzels Forlag
- European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra: <http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 01.11.20)
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). Open University Press
- Hawkins, P., & Turner, E. (2017). The rise of coaching supervision 2006–2014. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 10(2)
- Koortzen, P., & Odendaal, A. (2016). Coaching supervision: Towards a systemic coaching supervision framework. In L. E. van Zyl, M. W. Stander, & A. Odendaal (Eds.), *Coaching psychology: Meta-theoretical perspectives and applications in multi-cultural contexts*. (pp. 67-96). Cham, Switzerland: Springer International Publishing.

Workshop om gruppeprocesser og relationer

Halvdagsworkshop v/ *Thomas Duus Henriksen, psykolog, lektor KDM og organisationspsykolog*

Content TBA

Forelæsningens pensum:

- Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 57(1), 14-40
- Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41–46
- Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177–187

Seminar om executive coaching – fra forskning til artikel

Halvdagsworkshop v/ *Tanja Ryberg Jensen* Executive Coaching – fra forskning til artikel

Content TBA. Den 23. april afsluttes dagen med afrunding af arbejdet inden for de tre søjler: Konsultation Psykologi, Psykologisk Assessment og Samtalefærdigheder efter kort intro fra Tanja – om eftermiddagen delvist selvstændigt arbejde i learning team.

Forelæsningens pensum:

- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.
- Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons
- Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)
- Ryberg, T., Keis, A & Spaten, O. M. (2020). Executive coaching. *Danish Journal of Coaching Psychology*, 9, 1, 1-16
- Spaten, O. M. (2020). *Coaching relationship - Empirical research, cases and conversations*. Aalborg: Aalborg University Press (102 p.).
- Spaten, O. M. & Flensborg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48

Workshop og seminarer

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenum præsentationer af væsentlige temaer fra konsultation psykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP oplæg.

Forelæsningens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Workshop c) Psykologisk assessment: testning, differential-diagnostik og kontaktform

Psykologisk assessment indgår i mange psykologers arbejde hvad enten det er som konsulent i organisationer eller i den kliniske praksis. Vi ser de seneste år en kolossal vækst i udbuddet af nye testredskaber, herunder opdateringer og revisioner som alt i alt stiller store krav til psykologens færdigheder i forhold til at vurdere, om der brug for eller hvilken assessment der skal til, herunder udvælgelsen af testbatteri. Vi fortsætter med at præcisere en række forhold af betydning: Hvordan etablere rammerne for psykologisk assessment, skabe kontakt inden den praktiske testsituation, hvilke instrumenter og metoder anvender og i forbindelse med mundtlig tilbagemelding, formidling af undersøgelsesresultater og feed-back som dialog inden for rammerne af de etiske principper for nordiske psykologer. Hvordan indgår assessment i forhold til komplekse ledelsesdilemmaer?

Workshop: Assessment af komplekse problemstillinger og differential-diagnostiske overvejelser

Halvdagsworkshop v/ Ole Michael Spaten og Mads Lindholm

Når vi arbejder med mennesker i den psykologiske praksis støder vi indimellem på den type differential problemstillinger, hvor en tilstand umiddelbart bliver opfattet, som hørende til en lettere kategori, men en grundigere udredning tyder på, at der kan være tale om en alvorligere lidelse, der kræver henvisning til anden, længerevarende specialist behandling. Eller at problemstillingen ligger i gråzonen mellem funktionel eller dysfunktionel eller, at man umiddelbart har svært ved at bedømme om den hører til den ene eller anden. I denne workshop vil vi arbejde med assessment og herunder komme ind på en fænomenologisk og en testpsykologisk tilgang til diagnostikken.

Forelæsningens pensum:

- Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*, 33, 108-112.
- Christensen, A. B., & Kristiansen, M. H. (2020). Jeg ser det som et ekstra job, jeg har. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, 1, 49 - 63.
- Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.
- Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068
- Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292

- Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696
- Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241
- Szymanska, K. (2006). The impact of depression on the coaching process: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*, 2(3), 29-31.
- Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*. 3, 85-89.
- Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*. 4, 36-37.
- Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*. 4, 85-86.
- Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.
- Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2020). Students, psychosocial problems and shame in neoliberal higher education. *Journal of Psychosocial Studies*, 1–15.

Seminar med psykologisk assessment og port folio

Opfølgning på psykologisk assessment, procedurer for assessment og anvendelse i praksis – arbejdet i Coaching Center fremstilles. Noter til portfolio, opsamling på læring i de tre søjler. Seminaret ledes delvist og indledningsvist de første par timer af Tanja Ryberg, de studerende fortsætter i learning team arbejdet efter oplæg fra Tanja og selvstændigt om eftermiddagen.

Seminar og workshop om normalitet og afvigelse

Halvdags seminar og workshop v/ Bo Møhl

Med baggrund i kliniske eksempler vil dette seminar belyse grænsefladerne mellem normalitet og afvigelse, som de kan optræde i forbindelse med arbejde i organisationer. Fokus vil være på mennesker med personlighedsforstyrrelser og de udfordringer, som de giver, samt på ledertyper, som med deres personlighedsforvaltning og adfærd skaber problemer i organisationen: Working with the toxic leaders. I forbindelse med coaching af fx en leder i en organisation kan man støde på symptomer eller karaktertræk, som kan være så belastende for vedkommende selv eller for omgivelser, at det må vurderes som patologisk. I denne workshop vil vi arbejde med en case og rollespil som udgangspunkt for kliniske og teoretiske refleksioner over normalitet og afvigelse.

Forelæsningsens pensum:

- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (supplerende læsning)
- Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.
- Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (supplerende læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, men det kan anbefales at læse hele bogen)

Supplerende læsning

- WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. Udg.)

Seminar om psykologisk assessment i human ressource service

Halvdagsworkshop v/ TBA

Workshop og seminarer

Dele af dagen arbejdes der selvstændigt med teorier og tekster i learning teams og plenum præsentationer af væsentlige temaer fra konsultation psykologi for hele teamet i plenum; andre dele af dagene arbejdes der med og efter VIP oplæg.

Forelæsningens pensum:

(Litteraturen fra hele denne søjle ovenfor)

Modulets samlede pensum:

- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-5* (5th Ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (ca. 105 sider i Section I: DSM-5 Basics)
- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse*, Samfundslitteratur: Frederiksberg.
- Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*. 33, 108-112.
- Athanasopoulou, A., & Dopson, S. (2018). A systematic review of executive coaching outcomes: Is it the journey or the destination that matters the most? *The Leadership Quarterly*, 29(1), 70-88.

- Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.
- Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). *Tværfaglig Supervision*. Hans Reitzels Forlag (150 p.)
- Carroll, M. (2007). Coaching psychology supervision: Luxury or necessity? In S. Palmer and Whybrow (eds). *Handbook of Coaching Psychology* (pp. 431-448) London: Routledge.
- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.
- Christensen, A. B., & Kristiansen, M. H. (2020). Jeg ser det som et ekstra job, jeg har. *Dansk Paedagogisk Tidsskrift*, 1, 49 - 63.
- Church, A. H., & Rotolo, C. T. (2013). How are top companies assessing their high-potentials and senior executives? A talent management benchmark study. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(3), 199-223.
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur: Frederiksberg.
- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingpsykologi*, 1(1). 53-66
- Davis, M. H., Hall, J. A., & Mayer, P. S. (2016). Developing a new measure of entrepreneurial mindset: Reliability, validity, and implications for practitioners. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68(1), 21-48.
- Duffy, M., Passmore, J. (2010). Ethics in coaching: An ethical decision making framework for coaching psychologists. *International Coaching Psychology Review*, 5(2), 140-151
- European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra: <http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 12.01.21)
- Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696
- Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, (ca. 125 sider), men det kan anbefales at læse hele bogen)
- Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068
- Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.
- Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105
- Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

- Graßmann, C., Scholmerich, F., & Schermuly, C. C. (2020). The relationship between working alliance and client outcomes in coaching: A meta-analysis. *Human Relation*, 73, 35-58.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. København: Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykolog-serien, (kapitel 3, kapitel 4, kapitel 5, kapitel 6, kapitel 7, kapitel 8, kapitel 9 og kapitel 10 (pp. 45-177))
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). London: Open University Press
- Hawkins, P., & Turner, E. (2017). The rise of coaching supervision 2006–2014. *Coaching: An International Journal of Theory, Research and Practice*, 10(2), 102-114
- Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241
- Kaiser, R. B., & Hogan, R. (2010). How to (and how not to) assess the integrity of managers. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 62(4), 216-234
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Kilburg, R. R. (2004). Trudging Toward Dodoville: Conceptual Approaches and Case Studies in Executive Coaching. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 56, 4, 203–213
- Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177–187
- Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41–46
- Koortzen, P., & Odendaal, A. (2016). Coaching supervision: Towards a systemic coaching supervision framework. In L. E. van Zyl, M. W. Stander, & A. Odendaal (Eds.), *Coaching psychology: Meta-theoretical perspectives and applications in multicultural contexts*. (pp. 67-96). Cham, Switzerland: Springer International Publishing.
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Moltu, C., & Binder, P. E. (2011). The voices of fellow travellers: Experienced therapists' strategies when facing difficult therapeutic impasses. *British Journal of Clinical Psychology*, 50(3), 250-267.
- Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)

- Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 57(1), 14-40
- Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67
- Ryberg, T., Keis, A & Spaten, O. M. (2020). Executive coaching. *Danish Journal of Coaching Psychology*, 9, 1, 1-16
- Spaten, O. M. & Flensborg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48
- Spaten, O. M., & Holst, N. L. (2018). Samtaler med unge universitetsstuderende. *The Danish Journal of Coaching Psychology*, 1(1), 51-59, <https://doi.org/10.5278/ojs.cp.v7i1.2623>
- Spaten, O. M. (2020). *Coaching relationship - Empirical research, cases and conversations*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (105 p.) <https://aauforlag.dk/shop/psykologi-1/the-coaching-relationship-empirical-research-.aspx>
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(4), 284-288
- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Szymanska, K. (2006). The impact of depression on the coaching process: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*, 2(3), 29-31.
- Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*. 3, 85-89.
- Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*. 4, 36-37.
- Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*. 4, 85-86.
- Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.
- WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. udg., (ca. 110 sider fra det generelle og indledende, resten er supplerende læsning).
- Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2020). Students, psychosocial problems and shame in neoliberal higher education. *Journal of Psychosocial Studies*, 1–15.
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (Kap. 7 Power and Influence (36 s), Kap. 9 - Charismatic and Transformational Leadership (34 s), Kap. 13 - Strategic Leadership by Executives (36 s), Kap. 14 - Developing Leadership Skills - (30 s) (pp 198-234 + 262-296 + 388-455).

NEURO

Modultitel dansk Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II

Modultitel engelsk

ECTS 15

STADS-kode HEA880010P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Thomas Alrik Sørensen (alrik@hum.aau.dk)

Undervisere

Thomas Alrik Sørensen, Maria Nordfang, Jens Østergaard Riis, & Aurore Zelazny.

Type og sprog

Dansk og engelsk

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Elleve teoretiske forelæsninger, som undervises af Thomas Alrik Sørensen, Maria Nordfang, og Aurore Zelazny. Disse følges af både en konference/klinikdemonstration á 2 timers varighed, der undervises af Maria Nordfang, samt en dag på Aalborg Hospital med Jens Østergaard Riis.

Undervisningen er inddelt i elleve teoretiske forelæsninger omhandlende neuropsykologi og assessment. De teoretiske forelæsninger indeholder også mulighed for de studerende, at reflektere og diskutere eventuelle problemstillinger de kan være stødt på som del af deres praktik. I forlængelse af de teoretiske forelæsninger udbydes der patientdemonstrationer, i samarbejde med Universitetshospitalet. Her får de studerende mulighed for i fællesskab at blive præsenteret for patienter igennem klinisk praktisk undervisning, samt arbejde med forskellige neuropsykologiske tests. Endeligt vil de studerende i mindre grupper have en dag med stuegang på Aalborg Universitetshospital.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
<i>11 forelæsninger á 2 timer</i>	<i>22</i>
<i>1 klinikdemonstration á 2 timer</i>	<i>2</i>
<i>1 stuegang</i>	<i>3</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>328</i>
<i>Eksamen</i>	<i>30</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Forelæsning 1: Introduktion og den kliniske undersøgelse (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning introducerer kursusrækken sammen med at se nærmere på patientundersøgelsen, dels hvad ser neurologen på og dels hvad ligger der af udfordringer i en neuropsykologisk undersøgelse.

Forelæsning 2: Hukommelse og amnestisk syndrom (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning tager afsæt i en af de typiske funktionelle klager vedr. nedsat hukommelse, samt mere alvorlige lidelser, som amnestisk syndrom. Forskellige typer af årsager til hukommelsessvækkelser præsenteres, samt de udfordringer der ligger i at arbejde med patienter der ikke kan lagre ny viden om, bl.a. deres nedsatte funktion.

Forelæsning 3: Perception og opmærksomhed (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I den tredje forelæsning fokuseres der på en række perceptuelle problemer, samt generelle opmærksomhedsproblemer hos patienter med specifikke, såvel som diffuse hjerneskader. Ligeledes vil der drøftes hvilke interventionsmuligheder neuropsykologen har overfor denne type af problemstillinger.

Forelæsning 4: Styringsfunktioner (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I denne forelæsning ser vi nærmere på styringsdysfunktioner, særligt med fokus på skader i den forreste del af hjernen, pandelapperne, det er såvel grundet i læsioner som degenerative lidelser, som eksempelvis fronto-temporal demens. Desuden belyses problemstillinger ved behandling af patienter der konfabulerer, og relationen mellem neuropsykologen og konfabulerende patienter diskuteres.

Forelæsning 5: Sprog (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

En anden forholdsvis almindelig lidelse hos neuropsykologiske patienter, er problemer med sprogforståelse og sprogproduktion. I denne forelæsning belyses disse vanskeligheder, samt hvilke genoptræningsmuligheder patienter med denne problemstilling har. Ligeledes ser vi også nærmere på problemer med symbolmanipulation.

Forelæsning 6: Genoptræning (2 timer)

v/ Maria Nordfang

I denne forelæsning ser vi nærmere på forskellige tilgange til genoptræning efterhjerne-skade. Vi ser på teoretiske perspektiver på genoptræning, compensation og plasticitet, samt på effektstudier og gældende kliniske retningslinjer.

Forelæsning 7: Psykiatriske problemstillinger (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Psykologiske og emotionelle problemstillinger kan ofte være en udfordring under evaluerings- såvel som rehabiliteringsfasen af en patient. Denne forelæsning fortsætter med at se nærmere på psykologisk og psykiatriske problemstillinger fx depression, samt hvorledes depression kan måles og evalueres.

Forelæsning 8: Patient assessment og udredning (2 timer)

v/ Maria Nordfang

Den neuropsykologiske undersøgelse indbefatter flere elementer. I denne forelæsning gennemgås både anamnese, klageoptag, det kliniske indtryk samt perspektiver på afrapportering og tolkning af resultater. Betydningen af nedsat sygdomsindsigt for udredning og efterfølgende forløb vil blive gennemgået og teoretiske perspektiver på dette taget op.

Forelæsning 9: Neurodegenerative lidelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Denne undervisningsgang ser nærmere på neurodegenerative lidelser så som demens og Parkinsonisme. Hvad er progression og årsager, samt hvilke udfordringer har denne patientgruppe og hvorledes kan neuropsykologen hjælpe ved degenerative sygdomme.

Forelæsning 10: Sygdomslære med fokus på apopleksi (2 timer)

v/ Maria Nordfang

Almindelige neurologiske lidelser vil blive gennemgået, herunder særligt apopleksi, samt associerede neuropsykologiske forstyrrelser og det forventede forløb af disse.

Forelæsning 11: Udviklingsforstyrrelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Her vil vi se nærmere på nogle af de udviklingsrelaterede problemstillinger som neuropsykologen kan stå overfor, bl.a. autisme og ADHD. Hvad kendetegner disse problemstillinger og hvorledes stilles diagnosen. Hertil berøres også nogle af de problematiske falske historier omkring årsagen til at børn udvikler autisme.

Forelæsning 12: Klinikdemonstration (2 timer)

v/ Maria Nordfang

Stuegang (3 timer per gruppe af ca. 3 studerende)

Grupper af ca. 4 studerende deltager i stuegang på Aalborg Hospital.

Samlet pensum

Til faget knytter sig 1500 siders obligatorisk pensum fordelt på tre håndbøger:

- Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Parson, M. W. & Hammeke, T. A. (2014). *Clinical Neuropsychology - A pocket handbook for assessment*. (Chapter 1: Neuropsychology in the Clinical Setting: Conceptual and Practical Issues, and Chapter 2: Neurobehavioral Examination).

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	2 x 45 min.	Introduktion og den kliniske undersøgelse	Thomas Alrik Sø- rensen
2. Forelæsning	2 x 45 min.	Hukommelse og amnestisk syndrom	Thomas Alrik Sø- rensen
3. Forelæsning	2 x 45 min.	Perception og opmærksomhed	Thomas Alrik Sø- rensen
4. Forelæsning	2 x 45 min.	Styringsfunktioner	Thomas Alrik Sø- rensen
5. Forelæsning	2 x 45 min.	Sprog	Thomas Alrik Sø- rensen
6. Forelæsning	2 x 45 min.	Genoptræning	Maria Nordfang
7. Forelæsning	2 x 45 min.	Psykiatriske problemstillinger	Thomas Alrik Sø- rensen
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Patient assessment og udredning	Maria Nordfang
9. Forelæsning	2 x 45 min.	Neurodegenerative lidelser	Aurore Zelazny
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Sygdomslære med fokus på apopleksi	Maria Nordfang
11. Forelæsning	2 x 45 min.	Udviklingsforstyrrelser	Aurore Zelazny
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Klinik demonstration	Maria Nordfang
	3 timer pr. Gruppe af ca. 3 stud.	Stuegang	Jens Østergaard Riis

--	--	--	--

Eksamen

En ekstern mundtlig prøve i **Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology)**.

Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve: En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt en tredjedel af den samlede eksaminationstid. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminationen inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum, og problemstillingen godkendes af den kursusansvarlige underviser.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: Højst 3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter i alt ved individuelle prøver. Ved gruppeprøver 20 minutter pr. studerende og 10 minutter pr. gruppe til votering og karaktergivning, dog højst i alt to timer. Prøven aflægges typisk som en individuel eksamen.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Prøven skal dokumentere, at modulets mål er indfrie. Ved bedømmelsen af prøvepræstationen vil der med henblik på opnåelse af karakteren 12 blive lagt vægt på, at den studerende demonstrerer en udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Der gives kollektiv feedback på eksamen. Datoen oplyses i Moodle.

Studerende, der er dumpet, er berettiget til individuelt feedback fra eksaminator. De studerende kan rette henvendelse til studiesekretær Annette Christensen, annette@hum.aau.dk.

KUR: BSPK + ANZO + KHARE

Modultitel dansk Videregående Anvendt Psykologi II – Klinikkerne for Udviklings- og Rehabiliteringspsykologi

Modultitel engelsk Advanced Applied Psychology II - Clinics for Developmental and Rehabilitation Psychology

ECTS

STADS-kode [HEA880006P](#)

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Kristine Jensen de López og Tia Hansen

Undervisere

Kristine Jensen de López, KJL, kristine@hum.aau.dk

Tia Hansen, TH, tia@hum.aau.dk

Hanne B.S. Knudsen, HBSK, hannebsk@hum.aau.dk

Chalotte Glintborg, CG, cgl@hum.aau.dk

Mette Kold, MK, mkoj@hum.aau.dk

Cecilie Thøgersen, CT, ceciliemst@hum.aau.d

Leif Vind, LV, v@leifvind.dk

Type og sprog

Angivelse af modulets type: kursusmodul

Angivelse af sprog Dansk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om og forståelse af:

- den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- decentrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen

at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi (KHARE) viderefører undervisningen fra 7. semester, nu med fokus på anvendelse af rehabiliteringspsykologiske interventioner til især klienter med en senhjerneskade samt deres nære pårørende. Kursets undervisningselementer ligger i februar måned, og en del af dem er fælles med ANZO. Efter kurset skal KHAREs studerende være klar til at starte deres praktik hos en af vores samarbejdspartnere og dermed, under fortsat supervision, egne klient- og pårørendeforløb. Workshops og seminarer er centreret om rehabiliteringspsykologiske interventioner, anvendelse og gennemførelse samt interventionsmetoders teoretiske og praktiske muligheder og begrænsninger i.f.t. denne målgruppe samt relateret forskning. Problemstillinger, som den studerende vælger at udforske i synopsen, skal omfatte evidens/forskning.

Programsporets interne praktik finder sted hos en af KHAREs rehabiliteringspsykologiske praktikpartnere, med forsknings- og supervisionsmæssig backup fra KHAREs klinik på Borgmester Jørgensens Vej.

Antropozoologisk Laboratorium (ANZO) viderefører undervisningen fra 7. semester, nu med fokus på at tilegne sig generelle psykologiske forståelser og interventionsformer, omsætte disse til sammenhænge, hvor en menneske-dyr-relation er central. Kursets undervisningselementer ligger primært i februar og delvist samlæst med KHARE. Praktikken foregår som integration af udviklingsarbejde, praksis og forskning baseret på kurset. To studerende følger og bidrager til et igangværende udviklingsprojekt (læsehunde) og starter sideløbende et nyt (støtte ved sorg efter tab af selskabsdyr) med bidrag fra en ekstern samarbejdspartner, der arbejder med dette. Den tredje studerende udfører deltagerobservation og udviklings- og dokumentationsarbejde hos en ekstern samarbejdspartner, der bedriver hesteassisteret terapi, samt bistår de øvrige med sorgstøtten. Kursets workshops og seminarer handler om almene psykologiske interventionsformer, der kan inddrages i antropozoologisk praksis, om hvordan de kan konkret kan bringes i anvendelse ift. praktikken, og om forskning og dokumentation ift. sådan praksis. I synopsen kan pensum bringes i spil ift. kursusmål fx vha. en case eller skitsering af et forskningsforslag.

De ANZO-studerende har under praktikken base i Center for menneske-dyr-psykologi på Borgmester Jørgensens Vej, suppleret med en række besøg hos og løbende samarbejde med kliniske praktikere.

Børnesprogklinikken (BSPK) fortsætter sine aktiviteter fra efteråret med, at de studerende fortsat fordyber sig teoretisk i interventionsformen Dynamisk Udredning ift. børn, der opvokser med sproglige eller/og kommunikative vanskeligheder, samt starter deres forløb med at have klienter (familier og børn) i deres interne praktik. Seminarerne er centreret omkring temaerne: identifikation af relevante anvendte-psykologiske aspekter af praktiske problemstillinger, udvælgelse og gennemførelse af psykologiske undersøgelser, refleksioner over valgte undersøgelser- og interventionsmetoders teoretiske og praksis begrænsninger, samt forskning i evidensbaseret praksis. Problemstillinger som den studerende vælger at udforske, skal være evidens- og forskningsbaseret. Der er mulighed for at den studerende inddrager data fra Børnesprogklinikken (evt. eget terapiforløb).

Programsporets interne praktik finder overvejende sted i Børnesprogklinikken lokaler på Østerbro, Aalborg.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arb.indsats og disse forventes fordelt som følger

KHARE

Aktivitet	Timer / lektioner
Forelæsninger	30
Seminargange	54
Læsning og forb	311
Eksamen	9
Eval	1
Sum	405

ANZO

Aktivitet	Timer / lektioner
Forelæsninger	33
Seminargange	51
Læsning og forb	311
Eksamen	9

Eval	1
Sum	405

BSPK

Deltagere

Børnesprogklinik- ANZO- og KHARE-studerende, 8. semester

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført 7. semester på et af KUR's spor.

Organisering

Studerende på KUR's linje vil indgå i praktikken som afvikles på Børnesprogklinikken, hos en af KHARES praktikpartnere, hos en af ANZOs samarbejdspartnere, eller som forskningspraktikant fuld tid på et af KURs tre spor.

En studerende på et af de tre spor kan anmode om deltagelse i enkeltdele af KURs undervisning, der ellers kun indgår i et andet spor. I givet fald afgør programlederne, om det er muligt og hensigtsmæssigt ift. den konkrete anmodning, og studerende og programledere træffer i givet fald en bindende aftale herom.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Både KHARE- og ANZO-studerende har 84 timers undervisning (K-timer).

Heraf er 48 KT fælles.

Ca. 75 % af pensum er fælles.

KHARE's modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops. Kurset afholdes i februar.

Blå undervisningsgange er samlæst med ANZO.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
MD#1	6x45 min	Manualdag: Introduktion	CG

Mf#1	4x45 min	Mindfulness	MK
CFT#1	6x45 min	Compassion	LV
CFT#2	6x45 min	Compassion	LV
CFT#3	6x45 min	Compassion	LV
MD#2	6x45 min	Manualdag	CG
KAT-v#1	6x45 min	KAT videregående	CT
KAT-v#2	6x45 min	KAT videregående	CT
Mf#2	4x45 min	Mindfulness	MK
IDrec#1	6x45 min	Identity reconstruction	MIM & CG
IDrec#2	6x45 min	Identity reconstruction	MIM & CG
HAR	6x45 min	Hundeassisteret rehabilitering	CG & TH
Mf#3	4x45 min	Mindfulness	MK
MD#3	6x45 min	Manualdag	CG
MD#4	6x45 min	Manualdag	CG

ANZO's modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops. Kurset afholdes primært i februar

Blå undervisningsgange er samlest med KHARE.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
PUS#1	4x45 min	Praksisudviklingsseminar: Intro	TH
Mf#1	4x45 min	Mindfulness	MK
CFT#1	6x45 min	Compassion	LV
CFT#2	6x45 min	Compassion	LV
CFT#3	6x45 min	Compassion	LV
KAT-v#1	6x45 min	KAT videregående	CT
KAT-v#2	6x45 min	KAT videregående	CT
Mf#2	4x45 min	Mindfulness	MK
DAI#1	6x45 min	Dyreassisterede interventioner	TH
DAI#2	6x45 min	Dyreassisterede interventioner	TH m.fl.
HAR	6x45 min	Hundeassisteret rehabilitering	CG & TH

Mf#3	4x45 min	Mindfulness	MK
HAB	6x45 min	Forbundethed med dyr	TH
PUS#2	6x45 min	Praksisudviklingsseminar	TH
PUS#3	6x45 min	Praksisudviklingsseminar	TH

Børnesprogklinikken modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.	4x45 min	Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder samt generelt om udredning	<i>Hanne B. S. Knudsen</i>
2.	4x45 min.	Udredning af og intervention for pragmatiske vanskeligheder hos børn med kommunikative vanskeligheder	<i>Kristine Jensen de López</i>
3.	4x45 min.	Udredning og intervention af sproglige vanskeligheder & læsning	<i>Hanne B. S. Knudsen</i>
4.	4x45 min.	Inddragelse af familien ved udredning intervention af børn med kommunikative vanskeligheder	<i>Kristine Jensen de López</i>
5.	4x45 min.	Gestik, udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder. Flersprogethed.	<i>Kristine Jensen de López</i>
6.	4x45 min.	Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder. ADHD og autisme	<i>Hanne B. S. Knudsen</i>
7.	6x45 min.	Formidling og rapportskrivning	<i>Kristine Jensen de López & Hanne B. S. Knudsen</i>
8.	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	<i>Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López</i>

9.	7x45 min	Formidling af rapportens resultater	<i>Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López</i>
----	----------	-------------------------------------	---

Eksamen

Mundtlig eksamen på baggrund af synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Sidetæl: 1-3 sider

Normeret prøvetid: 30 minutter, inklusive votering og karaktergivning

Bedømmelsesform: 7-trins-skala

Censur: Ekstern prøve

Vurderingskriterierne er angivet i Universitets eksamensordning

Forelæsningsmanchet/Pensum:

BSPK

Litteraturen er opdelt efter forskellige workshoptemaer.

1) Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention samt generelt om udredning

- Bishop, D.V.M. (2010). Which neurodevelopmental disorders get researched and why? *PLoS One* 5(11) doi:10.1371/journal.pone.0015112 [9 sider]
- Botting, N. (2002). Narrative as a tool for the assessment of linguistic and pragmatic impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 18(1). [21 sider]
- Brinton, B. & Fujiki, M. (2010). Principles of assessment and intervention. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 6. (Pp. 131-150). [19 sider]
- Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M. (2010). Social practical considerations in labeling. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 1. (Pp. 11-37). [26 sider]
- Evans-Lacko, S., Courtin, E., Fiorillo, A., Knapp, M., Luciano, M., Park, A., . . . Thornicroft, G. (2014). The state of the art in European research on reducing social exclusion and stigma related to mental health: A systematic mapping of the literature. *European Psychiatry*, 29(6), 381-389. [9 sider] doi:10.1016/j.eurpsy.2014.02.007
- Gagarina, N., Klop, D., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U., & Walters, J. (2019). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives -Revised. *ZAS Papers in Linguistics*, 63. Danish version. Translated and adapted by Jensen de López, K. [35 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Gallagher, A., L., Murphy, C. A., Conway, P. F. & Perry, A. (2020). Establishing premises for inter-professional collaboration practice in school: inclusion, differences and influence. *Disability and Rehabilitation*. [10 sider]
- Jensen de López & Knudsen, H. B. S. (2020). The adaptation of MAIN to Danish. *ZAS Papers in Linguistics*, 64. [6 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Joffe, V., Rixon, L., Hulme, C. (2019). Improving Storytelling and vocabulary in secondary school students with language disorder: a randomized controlled trial. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 54(4), 656-672 [16 sider].
- Peña, E. D., Gillam, R., Malek, M., Ruiz-Felter, R., Resendiz, M., Fiestas, C. & Sabel, T. (2006). Dynamic assessment of school-age children's narrative abilities: an experimental investigation of classification accuracy. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, vol. 49. (Pp 1037-1057), [20 sider]
- Reuterskiöld, C., Hansson, K. & Sahlén, B. (2011). Narrative skills in Swedish children with language impairment, 44. *Journal of Communication Disorders*, 44. (Pp. 733-744). [11 sider]

- Spencer, T. D. & Slocum, T. A. (2010). *Journal of Early Intervention*, 32, 178-199 [12 sider].

2) Udredning af og intervention ifht. pragmatiske vanskeligheder

- Adams. C. (2007), The effects of speech and language therapy intervention on children with pragmatic language impairments in mainstream, school. *British Journal of Special Education*, 34, 226-233. [8 sider].
- Adams, C., Gaile, J., Lockton, E. & Freed, J. (2015). Integration language, pragmatics and social intervention in a single-subject case study of a child with a developmental social communication disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Services in Schools*, vol. 46, 294-311 [16 sider]
- Desmarais, C., Nadeau, L., Trudeau, N. Filiatrault-Veilleux, P., & Maxes-Fournier, C. (2013). Intervention for improving comprehension in 4–6-year-old children with language impairment: practicing inferencing is a good thing. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 27, 540-552. [13 sider].
- Gerber, S., Alejandro, B., Nina, C., Martin, F. & GERALYN, T. (2012). Language use in social interactions of school-age children with language impairment: An evidence systematic review of treatment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 43, 235-249. [14 sider].
- Kaland, N., Møller-Nielsen, A., Smith, L., Mortensen, E.L., Callesen, K. & Gottlieb, D. (2005). The strange stories test. A replication of children and adolescents with Asperger syndrome. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 14, 73-82 [10 sider]
- Ketelaars, M. P., Cuperus, J. M., van Daal, J., Jansonius, K. & Verhoeven, L. (2009). Screening for pragmatic language impairment: potential of the children's communication checklist. *Research in Developmental Disabilities*, 30. (Pp 952-960). [8 sider]
- Martin, D. (2015). Dynamic Assessment of Language Disabilities. *Language Teaching*, 48, 51-68. [18 sider].
- Muma, J. & Cloud, S. (2010). Autism spectrum disorders: the state of the art. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 7. (Pp. 153-177). [24 sider]
- Norbury, C. F., & Bishop, D.V.M. (2002). Inferential processing and story recall in children with communication problems: a comparison of specific language impairment, pragmatic language impairment and high-functioning autism. *Journal of Language & Communication Disorders*, 37;3; 227-251 [24 sider]
- Stanton-Chapman, T.L. & Brown, T.S. (2015). A strategy to increase the social interactions of 3-year-old children with disabilities in an inclusive classroom. *Topics in Early Childhood Special Education*, 35(1), 4-14 [11 sider]
- Sterponi, L. & Shankey, J. (2013). Rethinking echolalia: Repetition as interactional resource in the communication of a child with autism. *Journal of Child Language*. [30 sider]
- Sterponi, L. & Fasulo, A. (2010). *How to go on*. Intersubjectivity and progressivity in a child with autism. *Ethos*, 38(1), 116-142. [26 sider]

- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social(pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder*, 6;41; 1-8. [8 sider]

3) Gestik, udredning og intervention +flersprogethed

- Botting, N., Riches, N., Gaynor, M. & Morgan, G. (2010). Gesture production and comprehension in children with specific language impairment. *British Journal of Developmental Psychology*, 28, 51-69. [18 sider]
- Goldin-Meadow, S. (2006). Talking and thinking with our hands. *Current directions in psychological science* 15(1), 34-39 [5 sider]
- Gunnerud, H.L., Braak, D., Donolato, E. Reikerås, E.K.L. & Melby-Lervåg, M. (2020). Is Bilingualism Related to a Cognitive Advantage in Children? A Systematic Review and Meta-Analysis. *Psychological Bulletin* 146(12), 1059–1083 [24 sider]
- Hoff, E. & Core, C. (2015), What clinicians need to know about bilingual development. *Seminars in Speech & Language*, 36. (Pp. 89-99). [10 sider]
- Herman, R. Shield, A. and Morgan, G. (2019). Sign language development in deaf children with additional needs. In: *Manual Sign Acquisition in Children with Developmental Disabilities*. (pp. 133-151). New York: Nova Sciences Publishers. ISBN 9781536153781 <https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/23436/> [18 sider]
- Mainela-Arnold, E. Alibali, M.W., Hostetter, A.B. & Evans, J.L. (2014). Gesture–speech integration in children with specific language impairment *International Journal of Language and Communication Disorder*, 49(6), 761–770 [9 sider]
- Vogt, S., Kauschke, C. (2017). Observing iconic gestures enhances word learning in typically developing children and children with specific language impairment. *Journal of Child Language* 44, 1458-1484 [26 sider]

4) Inddragelse af familien ved udredning intervention

- Ash, A. C., Christopoulos, T.T. & Redmond, S. M. (2020). “Tell me about your child”: A grounded theory study of mother’s understanding of language disorder. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 29, 819-840. [21 sider]
- Allen, J. & Marschall, C. R. (2011). Parent-child interaction therapy (PCIT) in school-aged children with specific language impairment. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 46(4) [13 sider]
- Bishop, D. V.M. & McDonald, D. (2009). Identifying language impairment in children combining language test scores with parental report. *International Journal of Language and Communication Disorder*, 44(5), 600-615 [16 sider]
- Jensen de López, K., Feilberg, J. Baena, S., Lyons, R., Kelíc, M.....Rodriquez-Ortiz, I.R. (under revision), “So I told him to look for friends!” Facilitating inclusion for children with a language disorder in everyday social settings: cross-cultural qualitative interviews with parents. *Research in Developmental Disabilities* [16 sider]

- Law, J., Plunkett, C. & Stringer, H. (2012). Communication interventions and their impact on behaviour in the young child: A systematic review. *Child Language and Therapy*, 28, 7-23 [17 sider].
- Dockrell, J., Lindsay, G., Roulstone, S. & Law, J. (2014). Supporting children with speech, language and communication needs: an overview of the results of the better communication research programme. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 1-15. [15 sider].
- Sylvestre, A., Brisson, J., Lepage, C., Nadeau, L. & Deaudelin, I. (2016). Social participation of children age 8-12 with SLI. *Disability and Rehabilitation*, 38(12), 1146-1156 [11 sider]
- Von Tetzcher, S., Verdel, M., Barstad, B., Gravås, E., Jahnsen, R. Ytting, H. (2013). The effect of interventions based on the programs of The Institutes for the Achievement of Human Potential and Family Hope Center. *Developmental Neurorehabilitation*, 16(4), 217-229 [12 sider]

5) Udredning af og intervention for sproglige vanskeligheder & læsning

- van den Bedem, N. P., Dockrell, J. E., van Alphen, P. M., Kalicharan, S. V., & Rieffe, C. (2018). Victimization, bullying, and emotional competence: Longitudinal associations in (pre)adolescents with and without developmental language disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61(8), 2028–2044. [16 sider]
- Curtis, P.R., Kaiser, A.P., Estabrook, R. Roberts, M.Y. (2017). The longitudinal effects of early language intervention on children’s problem behaviors. *Child Development* 90(2), 576-592. [16 sider]
- Cleave, P. L., Becker, S.D., Curran, M.K., Van Horne, A.J, Fey, M.E. (2015). The efficacy of recasts in language intervention: A systematic review and meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 24, 237-255. [19 sider].
- Ebbels, S. H., McCartney, E., Slonims, V., Dockrell, J. E., & Norbury, C. F. (2019). Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 54, 13–19. [6 sider]
- Frizelle, P., Tolonen, Anna-Kaisa, Tulip, J., Murphy, C., Saldana, D., & McKean, C. (accepted). The influence of quantitative intervention dosage on oral language outcomes for children with Developmental Disorder: a systematic and narrative synthesis. *Language, Speech and Hearing Services in Schools* [30 sider]
- Frost, J. (2020). *Mærk sproget*. Forlaget Pøhler. Kapitel 3: Literacy for 7-8-årige [71 sider].
- Hagen, Å. M., Melby-Lervåg, M & Lervåg, A. (2017). Improving language comprehension in preschool children with language difficulties: a cluster randomized trial *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 58(10), 1132–1140. [8 sider]
- Hulme, C. Snowling, M.J. West, G., Lervåg, A. & Melby-Lervåg, M. (2020). Children’s Language Skills Can Be Improved: Lessons from psychological science for educational policy. *Current Directions in Psychological Science* 29(4) 372–377 [5 sider]

- Jensen de López, K. & Lyons, R. (2020). Narratives and identity construction of children with developmental speech and language disorders. I Glintborg, C. & de la Mata, M. L. (red.). *Identity Construction and Illness narratives in persons with disabilities*. Routledge. Kap. 8, 104-114. [11 sider]
- Leonard, L. B., & Deevy, P. (2020). Retrieval practice and word learning in children with specific language impairment and their typically developing peers. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, 63, 3252-3262. [10 sider]
- McIntyre, N., Grimm, R. P., Solari, E., J., Zajic, M. C. & Mundy, P. C. (2020). Growth in narrative retelling and inference abilities and relations with reading comprehension in children and adolescents with autism spectrum disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, First Published Nov. 20. [16 sider]
doi:10.1177/2396941520968028
- Petersen, I. T., & LeBeau, B. (2020). Language Ability in the Development of Externalizing Behavior Problems in Childhood. *Journal of Educational Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/edu0000461> [18 sider]
- Roulstone, S. & McLeod, S. (2011). *Listening to children and young people with speech, language and communication needs*. Afasic, J&R Press Ltd. [294 sider]
- Snow, P.C. (2016) Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language - Positioning speech-language pathology in education policy, practice, paradigms and polemics, *International Journal of Speech-Language Pathology*, 18(3), 216-228 [12 sider]
- Snowling, M. & Melby-Lervåg (2016). Oral Language Deficits in Familial Dyslexia: A Meta-Analysis and Review. *Psychological Bulletin*, 142(5), 498–545 [47 sider]
- Ukrainetz, T.A. (2019). Sketch and Speak: An expository intervention using note-taking and oral practice for children with language-related learning disabilities. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 50, 53-70 [17 sider]
- Wake (2013). Randomized trial of a population-based, home-delivered intervention for preschool language delay. *Pediatrics*, 132, E895-E904. [10 sider].
- Westrupp, E. M. Reilly, S., McKean, C., James Law, Mensah, F. & Nicholson, J.M (2020). Vocabulary Development and Trajectories of Behavioral and Emotional Difficulties Via Academic Ability and Peer Problems. *Child Development*, 91 (2), e365–e382 [17 sider]

6) Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention. ADHD og autisme.

- Archibald, L.M.D., Edmunds, A., & Joannis, M.F. (2011). Specific language or working memory impairments: Are there observable differences? *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 294-312. [20 sider]
- Barkley, R.A. (2015). *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder, Fourth Edition: A Handbook for Diagnosis and Treatment*. New York, The Guilford Press, Kapitel 18 og 24. [54 sider]
- Barron-Linnankoski, S., Reinvall, O., Lahervuori, A., Voutilainen, A., Lahti-Nuutila, P.

- & Korkman, M. (2014). Neurocognitive performance of children with higher functioning Autism Spectrum disorders in the NEPSY-II. *Child Neuropsychology*, 21(1). 55-77 [22 sider]
- Cohen, N.J., Vallance, D.D., Barwick, M., Im, N., Menna, R., Horodezky, N. & Isaacs, L. (2000). The interface between ADHD and language impairment: an examination of language, achievement, and cognitive processing. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, vol. 41, 3, Pp. 353-362). [12 sider]
  - Diamond, A. (2013). Executive Functions. *Annual Review of Psychology*, 64. (Pp. 135-168). [33 sider]
  - Knudsen, H.B.S. & Jensen de López, K. (2020). Face-to-face WM training does not enhance children's reading comprehension - a pilot study with Danish children. *Nordic Psychology* <https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1856001> [10 sider]
  - McKeithan, G. K. & Sabornie, E.J. (2019). Interventions for secondary students with high functioning autism in general education settings: A descriptive review. *Exceptionality*, 27(2), 81-100. [19 sider]
  - Noonan, N.B, Redmond, S. & Archibald, M.D. (2014). Contributions of children's linguistic and working memory proficiencies to their judgements of grammaticality, *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 57. (Pp. 979-989). [10 sider]
  - Plante, E., Ogilvie, T., Vance, R., Aguilar, J.M., Dailey, N.S., Meyers, C., Lieser, A., & Burton, R. (2015). Variability in the language input to children enhances learning in a treatment context. *American Journal of Speech and Language Pathology*, 23, 530-545, [15 sider]
  - Poll, G.H., Miller, C. A., Mainela-Arnold, E., Adams, K. D., Misra, M. & Park, J. S. (2013). Effects of children's working memory capacity and processing speed on their sentence imitation performance. *International Journal of Communication Disorders*, 48(3), 329-342 [13 sider]
  - Poll, G.H. (2011). Increasing the odds: applying emergentist theory in language intervention. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 42, 580-591. [11 sider]
  - Wener, S., & Archibald, L.M.D. (2011). Domain-specific treatment effects for children with language and/or working memory impairments – A pilot study. *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 313-330. [17 sider]
  - Shahmahmood Toktam, M., Zahra, S., AliPasha, M., Ali, M., & Shahin, N. (2018). Cognitive and language intervention in primary language impairment: Studying the effectiveness of working memory training and direct language intervention on expansion of grammar and working memory capacities. *Child Language Teaching and Therapy*, 34(3), 235–268. [33 sider]

I alt: 1500 sider

KHARE

Manualdage (MD)

v/ Charlotte Glintborg, Cecilie Thøgersen & Tia Hansen

4 dage á 6 timer

Manualdagene består af aktivt arbejde med *BackUp!*-tilgangen for kommende brug i praktiken.

På 1. dag introduceres forløbet og arbejdes med invitationer til klienterne samt træffes aftaler for resterende dage.

Pensum (170 sider):

- Glintborg, C., Thøgersen, C., & Hansen, T. (upubliceret). Kompendium med udvalgte dele af særligt relevant work in progress. Udleveres. [ca. 170 sider]

Mindfulness (Mf)

v/ Mette Kold

3 dage á 4 timer

Mindfulness-forløbet fortsætter med kombinationen af teori og praksis og medreflekterer undervejs de studerendes forventninger til klient- og pårørendeforløb i praktikken. Der færdiggøres læsning af grundbogen/manualen om MBCT, og metoderne Acceptance and Commitment Therapy (ACT) og Dialektisk Adfærdsterapi (dialectical behavior therapy, DBT) introduceres.

Pensum (396 sider):

- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, 24(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]

- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

Compassion (CFT)

v/ Leif Vind

3 dage á 6 timer (i alt 18 timer)

Medfølelse som det eksplicite omdrejningspunkt for teori og intervention er ret nyt i psykologien, men i vækst under indflydelse af især Paul Gilbert i UK og Kristin Neff & Christopher Germer i USA. Tilgangene har stærke berøringsflader med mindfulness og gruppen af 3. generations kognitive adfærdsterapier. De anvendes til et stigende antal målgrupper ud fra den formodning, at et skamfyldt eller anklagende forhold til sig selv er en væsentlig faktor i mange psykologiske problemers konstituering eller vedligeholdelse, og at intervention rettet mod dette derfor kan forbedre klienters resiliens, livskvalitet og inklusion. Som andre tilgange i KAT-familien lægges vægt på at etablere evidens for praksis, og der arbejdes med forskellige scoringsværktøjer til udredning, intervention og dokumentation. Leif Vind arbejder med klinisk anvendelse af Gilberts model/interventioner og det psykoedukative potentiale i Neff's forståelse. Der eksemplificeres i.f.t. problematikker fra almen praksis, demonstreres udvalgte interventioner og diskuteres anvendelighed til ABI-klienter og deres pårørende.

Undervisningen inkl. forelæsning, diskussion af eksempler/cases og praktiske øvelser.

Pensum (294 sider):

- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy *or* Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]

- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Kelly, A. C., Zuroff, D. C., Foa, C. L. & Gilbert, P. (2010). Who benefits from training in self-compassionate self-regulation? A study of smoking reduction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 29(7), 727-755. [29 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

Kognitiv Adfærdsterapi, Videregående (KAT-v)

v/ Cecilie Marie Schmidt Thøgersen

2 dage á 6 timer

Dagene viderefører arbejdet med kognitiv adfærdsterapi fra efterårets workshop, men diskuterer nu i højere grad KAT som anvendelig for klienter i et rehabiliteringspsykologisk perspektiv - fx klienter med en erhvervet hjerneskade. Der vil være fokus på KAT's anvendelighed over for nogle af de psykiske reaktioner som kan følge krise – fx en reaktiv depression eller angst. Workshopen giver en indføring i behandlingsmodeller til depressive og angste

og træner de terapeutiske teknikker, der indgår i behandlingsmodellerne. Dertil vil workshoppen fokusere mere dybdegående på de generelle metoder og teknikker, der indgår i kognitive adfærdsterapeutiske behandlingsmodeller. Tilpasning af teknikker og modeller vil blive diskuteret i forhold til forhold som diagnose, kultur og læringsstil. Metodernes praksisanvendelse, muligheder og begrænsninger vil blive diskuteret ud fra forskning på området og sættes i relation til anvendelse som en del af BackUp® manualen.

Pensum (407 sider):

- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, 88(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

Identity reconstruction of challenged selves (IDrec)

v/ Manuel de la Mata Benítez & Charlotte Glintborg

2 dage á 6 timer – via zoom

Workshop om inkluderende brug af kultur- og narrativpsykologiske forståelser, især muligheder for at understøtte rekonstruktion af selvforståelsen og øge 'empowerment' hos mennesker fra udsatte grupper. Paradigmet udspringer af kultur- og tværkulturel psykologi, især

Jerome Bruners narrative psykologi og begrebet om *voice* hos bl.a. James Wertsch. Workshopen introducerer emnet med udgangspunkt i disse klassiske teoretiske forståelser, og eksemplificerer hvordan de anvendes internationalt til forståelse og støtte af mennesker efter fx immigration eller funktionsnedsættelser. Forelæsninger er delvist på engelsk og lægger op til cases, øvelser og diskussioner på plenum.

Pensum (124 sider):

- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]
- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology*, 19, 348-368. [21 sider]
- de la Mata, M. L., Cubero, M., Santamaría, A., & Saavedra, F. J. (2015). Self-positions and voices in identity reconstruction of women after suffering gender violence. In T. G. B. Hansen, K. Jensen de López and P. Berliner (Eds.), *SICIM: Conceptual and applied approaches*. DK: Aalborg University Press. [31 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In. C. Glintborg & M. L. de la Mata. *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [7 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata. (Eds.), *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [14 sider]
- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hede-gaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. [9 sider]

Hundeassisteret rehabilitering (HAR)

v/ Charlotte Glintborg & Tia Hansen

1 dag á 6 timer

Dyrs mulige roller i rehabiliteringspsykologisk arbejde blev introduceret på KUR i efteråret. Denne workshop uddyber om potentialer og problematikker ved inddragelse af især hunde, med særligt fokus på dilemmaer ift. assistancehunde (servicehunde) og på udfordringer med at fortolke hunde hensigtsmæssigt. Der arbejdes med cases og øvelser.

Pensum (111 sider):

- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry*, 18(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]

- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]

Samlet pensumliste, KHARE: 1502 sider

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, 88(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving either Cognitive Behaviour Therapy or Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry*, 18(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]

- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivas, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hede-gaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. [9 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In. C. Glintborg & M. L. de la Mata. Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities. Routledge [7 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Glintborg, C., Thøgersen, C., & Hansen, T. (upubliceret). Kompendium med udvalgte dele af særligt relevant work in progress. Udleveres. [ca. 170 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata. (Eds.), Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities. Routledge [14 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]

- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Kelly, A. C., Zuroff, D. C., Foa, C. L. & Gilbert, P. (2010). Who benefits from training in self-compassionate self-regulation? A study of smoking reduction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 29(7), 727-755. [29 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G . (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology*, 19, 348-368. [21 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- de la Mata, M. L., Cubero, M., Santamaría, A., & Saavedra, F. J. (2015). Self-positions and voices in identity reconstruction of women after suffering gender violence. In T. G. B. Hansen, K. Jensen de López and P. Berliner (Eds.), *SICIM: Conceptual and applied approaches*. DK: Aalborg University Press. [31 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, 24(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]

- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O’Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

ANZO

Praksisudviklingsseminarer (PUS)

v/ Tia Hansen & Chalotte Glintborg

3 dage á 6 timer

Praksisudviklingsseminarerne er workshops, hvor studerende aktivt deltager i udviklingsarbejdet, herunder applikation af kursets pensum og øvelser ift. den konkret forestående praktik. Første gang indeholder også introduktion til forløbet og videre aftaler.

Pensum dag 1 (30 sider):

- Bustad, L. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. *Psyke & Logos*, 35(2), 5-16. [12 sider]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 1: Overview and some false assumptions. *Veterinary Nursing Journal*, 29(9), 302-305. doi:10.1111/vnj.12175 [4 sider]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 2: Avoiding compassion fatigue. *Veterinary Nursing Journal*, 29(12), 388-391. doi:10.1111/vnj.12199 [4 sider]
- Hewson, C. (2015). Grief for pets. Part 3: Supporting clients. *Veterinary Nursing Journal*, 30(1), 26-30. doi:10.1080/17415349.2014.983790 [5 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), 1-5. [5 sider]

Pensum dag 2-3: Udvalgte kilder fra øvrige workshops.

Mindfulness (Mf)

v/ Mette Kold

3 dage á 4 timer

Mindfulness-forløbet fortsætter med kombinationen af teori og praksis og medreflekterer undervejs de studerendes forventninger til klient- og pårørendeforløb i praktikken. Der færdiggøres læsning af grundbogen/manualen om MBCT, og metoderne Acceptance and Commitment Therapy (ACT) og Dialektisk Adfærdsterapi (dialectical behavior therapy, DBT) introduceres.

Pensum (396 sider):

- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]

- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, 24(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

Compassion (CFT)

v/ Leif Vind

3 dage á 6 timer (i alt 18 timer)

Medfølelse som det eksplicite omdrejningspunkt for teori og intervention er ret nyt i psykologien, men i vækst under indflydelse af især Paul Gilbert i UK og Kristin Neff & Christopher Germer i USA. Tilgangene har stærke berøringsflader med mindfulness og gruppen af 3. generations kognitive adfærdsterapier. De anvendes til et stigende antal målgrupper ud fra den formodning, at et skamfyldt eller anklagende forhold til sig selv er en væsentlig faktor i mange psykologiske problemers konstituering eller vedligeholdelse, og at intervention rettet mod dette derfor kan forbedre klienters resiliens, livskvalitet og inklusion. Som andre tilgange i KAT-familien lægges vægt på at etablere evidens for praksis, og der arbejdes med forskellige scoringsværktøjer til udredning, intervention og dokumentation. Leif Vind arbejder med klinisk anvendelse af Gilberts model/interventioner og det psykoedukative potentiale i Neff's forståelse. Der eksemplificeres i.f.t. problematikker fra almen praksis, demonstreres udvalgte interventioner og diskuteres anvendelighed til ABI-klienter og deres pårørende.

Undervisningen inkl. forelæsning, diskussion af eksempler/cases og praktiske øvelser.

Pensum (2694 sider):

- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy *or* Cognitive Behaviour Therapy

and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]

- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

Kognitiv Adfærdsterapi, Videregående (KAT-v)

v/ Cecilie Marie Schmidt Thøgersen

2 dage á 6 timer

Dagene viderefører arbejdet med kognitiv adfærdsterapi fra efterårets workshop, men diskuterer nu i højere grad KAT som anvendelig for klienter i et rehabiliteringspsykologisk perspektiv - fx klienter med en erhvervet hjerneskade. Der vil være fokus på KAT's anvendelighed over for nogle af de psykiske reaktioner som kan følge krise – fx en reaktiv depression eller angst. Workshopen giver en indføring i behandlingsmodeller til depressive og angst og træner de terapeutiske teknikker, der indgår i behandlingsmodellerne. Dertil vil workshopen fokusere mere dybdegående på de generelle metoder og teknikker, der indgår i kognitive adfærdsterapeutiske behandlingsmodeller. Tilpasning af teknikker og modeller vil blive diskuteret i forhold til forhold som diagnose, kultur og læringsstil. Metodernes praksisanvendelse, muligheder og begrænsninger vil blive diskuteret ud fra forskning på området og sættes i relation til anvendelse som en del af BackUp® manualen.

Pensum (365 sider):

- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, 88(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

Dyreassisterede interventioner (DAI)

v/ Tia Hansen, Chalotte Glintborg & Jelva Østerberg

2 dage á 6 timer

Dyr kan inddrages i terapeutisk arbejde på utallige måder, og i denne workshop ser vi nærmere på grundmodellerne og på heste. Ift. grundmodeller sammenlignes 3- versus 4-sidet dynamik, og grundlaget diskuteres ift. forskning i dyrets betydning i DAI generelt og som motivationsfaktor. Desuden og diskuteres processen at udvælge interventionsdyr. Den ene dag fokuserer på det teoretiske og generelle, mens den anden dag fokuserer på heste og et studiebesøg indgår.

Pensum (252 sider):

- Boggs, J., Tedeschi, P., & Ascione, F. (2010). Animal-assisted approaches to child and adolescent mental health. In C. L. Norton (Ed.), *Innovative Interventions in Child and Adolescent Mental Health* (pp. 96-123). New York: Routledge. [28 sider]
- Tedeschi, P., Sisa, M. L., Olmert, M. D., Parish-Plass, N., & Yount, R. (2015). Treating human trauma with the help of animals: Trauma informed intervention for child maltreatment and adult post-traumatic stress. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions, 4th ed.* (pp. 305-319). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [15 sider]
- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. doi:10.2752/175303712X13353430377219 [13 sider]
- Henry, C. L., & Crowley, S. L. (2015). The psychological and physiological effects of using a therapy dog in mindfulness training. *Anthrozoös*, 28(3), 385-402. doi:10.1080/08927936.2015.1052272 [26 sider]
- Schramm, E., Hediger, K., & Lang, U. E. (2015). From animal behavior to human health: An animal-assisted mindfulness intervention for recurrent depression. *Zeitschrift für Psychologie*, 223(3), 192-200. doi:10.1027/2151-2604/a000220 [9 sider]
- MacNamara, M., Moga, J., & Pachel, C. (2015). What's love got to do with it? Selecting animals for animal-assisted mental health interventions. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions, 4th ed.* (pp. 91-101). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [11 sider]
- Bachi, K. (2012). Equine-Facilitated Psychotherapy: The gap between practice and knowledge. *Society & Animals*, 20(4), 364-380. doi:10.1163/15685306-12341242 [17 sider]
- Erdman, P., Miller, D., & Jacobson, S. (2015). The impact of an equine facilitated learning program on youth with autism spectrum disorder. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 3(2), 21-36. [16 sider]
- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Peters, B. C., Wood, W., & Hepburn, S. (2019). Theoretical development of Equine-Assisted Activities and Therapies for children with autism: A systematic mapping review. *Human Animal Interaction Bulletin, Prepub*, 1-35. Retrieved from https://www.apahai.org/human-animal-interaction/pre-publication_articles/theoretical-development-of-equine-assisted-activities-and-therapies-for-children-with-autism-a-systematic-mapping-review-2/ [36 sider]
- Anestis, M. D., Anestis, J. C., Zawilinski, L. L., Hopkins, T. A., & Lilienfeld, S. O. (2014). Equine-related treatments for mental disorders lack empirical support: A systematic review of empirical investigations. *Journal of Clinical Psychology*, 70(12), 1115-1132. doi:10.1002/jclp.22113 [18 sider]
- Stern, C., & Chur-Hansen, A. (2019). An umbrella review of the evidence for equine-assisted interventions. *Australian Journal of Psychology*, 1-14. doi:10.1111/ajpy.12246 [14 sider]
- Monroe, M., Whitworth, J. D., Wharton, T., & Turner, J. (2019). Effects of an Equine-Assisted Therapy program for military veterans with Self-Reported PTSD. *Society & Animals*, 1-14. doi:<https://doi.org/10.1163/15685306-12341572> [14 sider]

- Kern-Godal, A., Arnevik, E. A., Walderhaug, E., & Ravndal, E. (2015). Substance use disorder treatment retention and completion: A prospective study of horse-assisted therapy (HAT) for young adults. *Addiction Science and Clinical Practice*, 10(1), 1-12. doi:10.1186/s13722-015-0043-4 [12 sider]

Hundeassisteret rehabilitering (HAR)

v/ Charlotte Glintborg & Tia Hansen

1 dag á 6 timer

Dyrs mulige roller i rehabiliteringspsykologisk arbejde blev introduceret på KUR i efteråret. Denne workshop uddyber om potentialer og problematikker ved inddragelse af især hunde, med særligt fokus på dilemmaer ift. assistancehunde (servicehunde) og på udfordringer med at fortolke hunde hensigtsmæssigt. Der arbejdes med cases og øvelser.

Pensum (111 sider):

- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry*, 18(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]

Forbundethed med dyr (HAB)

v/ Tia Hansen

1 dag á 6 timer

Grundlaget for, at dyr kan bidrage til (psyko)terapeutiske interventioner og menneskers trivsel i øvrigt er formodentlig, at i hvert fald pattedyr også har nogle af de kognitive og sociale evner, som automatisk faciliterer mellemmenneskeligt samvær, og at vi og dyrene derfor kan indgå i samspil på måder, der ligner vores samspil med andre mennesker – med visse ændringer. Temaet har figureret i flere tidligere workshops og følges her op med nogle hidtil underbelyste aspekter: Dels vores forståelse af andre dyrearter end de klassiske terapidyrr – her belyst ift katte og landbrugsdyr - og dels betydningen af tilknytning til dyr, herunder hvordan nære forhold til dyr kan forårsage sorg hos mennesker, når dyret dør. Disse forskningsområder er aktuelt i vækst og har implikationer for vores forhold til dyr generelt og i terapeutiske sammenhænge.

Pensum (96 sider):

- Nawroth, C., Langbein, J., Coulon, M., Gabor, V., Oesterwind, S., Benz-Schwarzburg, J., & von Borell, E. (2019). Farm animal cognition — Linking behavior, welfare and ethics. *Frontiers in Veterinary Science*, 6(24). doi:10.3389/fvets.2019.00024 [16 sider]
- Rodan, I., Sundahl, E., Carney, H., Gagnon, A.-C., Heath, S., Landsberg, G., . . . Yin, S. (2011). AAEP and ISFM feline-friendly handling guidelines. *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 13(5), 364-375. doi:10.1016/j.jfms.2011.03.012 [12 sider]
- Bachi, K. (2013). Application of Attachment Theory to Equine-Facilitated Psychotherapy. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 43(3), 187-196. doi:10.1007/s10879-013-9232-1 [12 sider]
- Kern-Godal, A., Brenna, I. H., Kogstad, N., Arnevik, E. A., & Ravndal, E. (2016). Contribution of the patient–horse relationship to substance use disorder treatment: Patients' experiences. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 11(1), 31636. doi:10.3402/qhw.v11.31636 [12 sider]
- Pachana, N. A., Massavelli, B. M., & Robleda-Gomez, S. (2011). A developmental psychological perspective on the human-animal bond [doi:10.1007/978-1-4419-9761-6_9]. New York, NY, US: Springer Science + Business Media. [15 sider]
- Pręgowski, M. P. (2016). All the world and a little bit more. Pet cemetery practices and contemporary relations between humans and their companion animals. In M. DeMello (Ed.), *Mourning animals: Rituals and practices surrounding animal death* (pp. 47-54). Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/10.14321/j.ctt1c6v89n.13> [8 sider]
- Miller, T. A. K., Prout, M. F., Rourke, M., Lefkowitz, C., & Boyer, B. (2014). A therapist's guide to treating grief after the loss of a pet: A three-tier model. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 2(1), 38-58. Retrieved from <https://www.apa-hai.org/human-animal-interaction/haib/treating-grief-after-loss-of-a-pet/> [21 sider]

Samlet pensumliste, ANZO: 1503 sider

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]

- Anestis, M. D., Anestis, J. C., Zawilinski, L. L., Hopkins, T. A., & Lilienfeld, S. O. (2014). Equine-related treatments for mental disorders lack empirical support: A systematic review of empirical investigations. *Journal of Clinical Psychology, 70*(12), 1115-1132. doi:10.1002/jclp.22113 [18 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment, 12*(2), 128-139. [12 sider]
- Bachi, K. (2013). Application of Attachment Theory to Equine-Facilitated Psychotherapy. *Journal of Contemporary Psychotherapy, 43*(3), 187-196. doi:10.1007/s10879-013-9232-1 [12 sider]
- Bachi, K. (2012). Equine-Facilitated Psychotherapy: The gap between practice and knowledge. *Society & Animals, 20*(4), 364-380. doi:10.1163/15685306-12341242 [17 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving either Cognitive Behaviour Therapy or Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review, 27*(1), 31-43. [13 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Boggs, J., Tedeschi, P., & Ascione, F. (2010). Animal-assisted approaches to child and adolescent mental health. In C. L. Norton (Ed.), *Innovative Interventions in Child and Adolescent Mental Health* (pp. 96-123). New York: Routledge. [28 sider]
- Brooks, H. L., Rushton, K., Lovell, K., Bee, P., Walker, L., Grant, L., & Rogers, A. (2018). The power of support from companion animals for people living with mental health problems: a systematic review and narrative synthesis of the evidence. *BMC Psychiatry, 18*(1), 31. doi:10.1186/s12888-018-1613-2 [12 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness, 3*(4), 1-10. [10 sider]
- Bustad, L. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. *Psyke & Logos, 35*(2), 5-16. [12 sider]
- Erdman, P., Miller, D., & Jacobson, S. (2015). The impact of an equine facilitated learning program on youth with autism spectrum disorder. *Human-Animal Interaction Bulletin, 3*(2), 21-36. [16 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology, 69*(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy, 3*(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivas, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice, 84*, 239-255. [17 sider]

- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Glinborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glinborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Grønland, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glinborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Henry, C. L., & Crowley, S. L. (2015). The psychological and physiological effects of using a therapy dog in mindfulness training. *Anthrozoös*, 28(3), 385-402. doi:10.1080/08927936.2015.1052272 [26 sider]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 1: Overview and some false assumptions. *Veterinary Nursing Journal*, 29(9), 302-305. doi:10.1111/vnj.12175 [4 sider]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 2: Avoiding compassion fatigue. *Veterinary Nursing Journal*, 29(12), 388-391. doi:10.1111/vnj.12199 [4 sider]
- Hewson, C. (2015). Grief for pets. Part 3: Supporting clients. *Veterinary Nursing Journal*, 30(1), 26-30. doi:10.1080/17415349.2014.983790 [5 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Kern-Godal, A., Arnevik, E. A., Walderhaug, E., & Ravndal, E. (2015). Substance use disorder treatment retention and completion: A prospective study of horse-assisted therapy (HAT) for young adults. *Addiction Science and Clinical Practice*, 10(1), 1-12. doi:10.1186/s13722-015-0043-4 [12 sider]
- Kern-Godal, A., Brenna, I. H., Kogstad, N., Arnevik, E. A., & Ravndal, E. (2016). Contribution of the patient–horse relationship to substance use disorder treatment: Patients' experiences. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 11(1), 31636. doi:10.3402/qhw.v11.31636 [12 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- MacNamara, M., Moga, J., & Pachel, C. (2015). What's love got to do with it? Selecting animals for animal-assisted mental health interventions. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 91-101). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [11 sider]

- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. doi:10.2752/175303712X13353430377219 [13 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Miller, T. A. K., Prout, M. F., Rourke, M., Lefkowitz, C., & Boyer, B. (2014). A therapist's guide to treating grief after the loss of a pet: A three-tier model. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 2(1), 38-58. Retrieved from <https://www.apa-hai.org/human-animal-interaction/haib/treating-grief-after-loss-of-a-pet/> [21 sider]
- Monroe, M., Whitworth, J. D., Wharton, T., & Turner, J. (2019). Effects of an Equine-Assisted Therapy program for military veterans with Self-Reported PTSD. *Society & Animals*, 1-14. doi:<https://doi.org/10.1163/15685306-12341572> [14 sider]
- Nawroth, C., Langbein, J., Coulon, M., Gabor, V., Oesterwind, S., Benz-Schwarzburg, J., & von Borell, E. (2019). Farm animal cognition — Linking behavior, welfare and ethics. *Frontiers in Veterinary Science*, 6(24). doi:10.3389/fvets.2019.00024 [16 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Pachana, N. A., Massavelli, B. M., & Robleda-Gomez, S. (2011). A developmental psychological perspective on the human-animal bond [doi:10.1007/978-1-4419-9761-6_9]. New York, NY, US: Springer Science + Business Media. [15 sider]
- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-analysis and systematic review assessing the efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice*, 24(2), 213–223. doi.org/10.1177/1049731513503047 [10 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), 1-5. [5 sider]
- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Peters, B. C., Wood, W., & Hepburn, S. (2019). Theoretical development of Equine-Assisted Activities and Therapies for children with autism: A systematic mapping review. *Human Animal Interaction Bulletin, Prepub*, 1-35. Retrieved from https://www.apa-hai.org/human-animal-interaction/pre-publication_articles/theoretical-development-of-equine-assisted-activities-and-therapies-for-children-with-autism-a-systematic-mapping-review-2/ [36 sider]

- Pręgowski, M. P. (2016). All the world and a little bit more. Pet cemetery practices and contemporary relations between humans and their companion animals. In M. DeMello (Ed.), *Mourning animals: Rituals and practices surrounding animal death* (pp. 47-54). Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/10.14321/j.ctt1c6v89n.13> [8 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Rodan, I., Sundahl, E., Carney, H., Gagnon, A.-C., Heath, S., Landsberg, G., . . . Yin, S. (2011). AAFP and ISFM feline-friendly handling guidelines. *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 13(5), 364-375. doi:10.1016/j.jfms.2011.03.012 [12 sider]
- Schramm, E., Hediger, K., & Lang, U. E. (2015). From animal behavior to human health: An animal-assisted mindfulness intervention for recurrent depression. *Zeitschrift für Psychologie*, 223(3), 192-200. doi:10.1027/2151-2604/a000220 [9 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 og side 144-390 = i alt 320 sider]
- Stern, C., & Chur-Hansen, A. (2019). An umbrella review of the evidence for equine-assisted interventions. *Australian Journal of Psychology*, 1-14. doi:10.1111/ajpy.12246 [14 sider]
- Tedeschi, P., Sisa, M. L., Olmert, M. D., Parish-Plass, N., & Yount, R. (2015). Treating human trauma with the help of animals: Trauma informed intervention for child maltreatment and adult post-traumatic stress. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 305-319). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [15 sider]
- Tedeschi, P., Pearson, J. A., Bayly, D., & Fine, A. H. (2015). On call 24/7—The emerging roles of service and support animals. In A. H. Fine (Ed.), *Handbook on animal-assisted therapy: Foundations and guidelines for animal-assisted interventions*, 4th ed. (pp. 321-332). San Diego, CA, US: Elsevier Academic Press. [12 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018 [16 sider]
- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O’Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi:10.1002/oti.323 [13 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

CPEP: CP + EP

Modultitel dansk: Videregående anvendt psykologi

Modultitel engelsk: Cultural Psychology and Educational Practice

ECTS

STADS-kode HEA880007P

Placering

8. Semester

Modulansvarlige

Carolin Demuth (CD)

cdemuth@hum.aau.dk

Brady Wagoner (BW)

wagoner@hum.aau.dk

Mogens Jensen (MJ)

mogensj@hum.aau.dk

Thomas Szulevicz (TS)

thoszu@hum.aau.dk

Paula Cavada-Hrepich (PAH)

pcavadah@hum.aau.dk

Undervisere

Carolin Demuth cdemuth@hum.aau.dk (CD)

Brady Wagoner wagoner@hum.aau.dk (BW)

Alexandra Georgakopoulou-Nunes alexandra.georgakopoulou@kcl.ac.uk (AG)

Bo Allesøe Christensen boallesoe@hum.aau.dk (BA)

Brendan Gough B.Gough@leedsbeckett.ac.uk (BG)

Meike Watzlawik meike.watzlawik@sfu-berlin.de (MW)

Pirkko Raudaskoski (pirkko@hum.aau.dk) (PR)

Nikita Kharlamov (Nik@hum.aau.dk) (NK)

Noomi Matthiesen noomi@hum.aau.dk (NM)

Paula Cavada-Hrepich pcavadah@hum.aau.dk (PAH)

Sarah Awad awads@hum.aau.dk (SA)

Thomas Szulevicz thoszu@hum.aau.dk (TS)

Mogens Jensen mogensj@hum.aau.dk (MJ)

Jon Arnfred jon.arnfred@ph.au.dk (JA)

Type og sprog

Kursusmodul

Undervisningen foregår på dansk og engelsk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetence til

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

CP-sporet: In the 8th semester we will further extend cultural psychology theory, method and practice. This will involve the exploration of specific theoretical issues and various methodological approaches for cultural psychology, and reflections on its application in real world contexts.

EP- sporet: På 8.semester arbejder vi videre med kobling af teori og forskning til praktiske problemstillinger fra PPR området og pædagogisk psykologisk praksis, som vi også har arbejdet med på 7.semester. Det drejer sig om det konkrete indhold i problemstillingerne, deres afgrænsning, den sammenhæng de indgår i og betydningen heraf for konstitueringen af problemstillingerne, deres almenpsykologiske element. Vi fokuserer også på den måde vores forskellige måder at arbejde på som psykolog samt vore faglige traditioner, teorier, fagsprog og metoder er med til at konstituere problemerne og deres håndtering på forskellig måde. Dette foregår bl.a. gennem seminarer og workshops i løbet af februar og ved at koble de studerendes erfaringer fra praktikken og det pensum, der ligger for VAP II på seminarerne i april og maj. På seminaret i april diskuteres de studerendes erfaringer og oplevelser i praktikken, og vi opsamlar cases herfra. Dernæst temasætter underviserne seminarerne i maj måned med temaer der dels optræder i pensum og som er centrale for PPR-feltet og dels kommer fra de studerendes oplevelser i praktikken. Seminarerne i maj måned bruges derefter til at diskutere de studerendes cases fra praktikken og koble med pensumteksterne og deres diskussioner. Disse seminarer vil være åbne for alle CPEP-studerende, som er i praktik i Danmark, hvis de er interesserede.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 Ects point svarende til 405 timers arbejdsindsats

Aktivitet	Timer
-----------	-------

Fælles	
2 workshops à 4 timer	8 timer
3 workshops à 6 timer	18 timer
1 workshops à 10 timer	10 timer
2 forelæsning à 2 timer	4 timer
1 foreslæsning à 4 timer	4 timer
CP	
5 seminar à 3 timer	15 timer
EP	
1 seminar a 6 timer	6 timer
4 seminar a 4 timer	16 timer
Læsning og forberedelse	CP: 346 timer EP: 339 timer
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 3

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 5

Antal seminarhold: 2

Deltagere

Kurset er for studerende på professionsprogrammet CPEP

Deltagerforudsætninger

Kurset bygger videre på VAP II CPEP-version på 7.semester, så der anbefales kendskab til stoffet fra dette.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

FÆLLESAKTIVITETER

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Workshop Feb. 3: 10.15-16.15 Feb. 4: 10.15-14.15	6 x 45 min + 4 x 45 min	A sociocultural approach to studying embodied socialization – a workshop on multimodal video-analysis	CD & PAH
2. Forelæsning 11/2 + 12/2 (ONLINE)	6 x 45 min (2 days)	CCP Winterschool “Culture, Psychology and Qualitative Methods” – 3 Keynote presentations	AG, BG, CD, MW, PR
3. Workshop Feb. 16: 10.15-16.15	6 x 45 min	Resiliens og bekymrende skolefravær	TS & Jeanne Stenhøj PPR-psykolog
4. Workshop February	6x 45 min	Praktisk implementering af aktuel viden om børns psykiske udvikling set fra et lægefagligt ståsted	JA & TS
5. Workshop February	4 x 45 min	Autoetnografi som læringsteknik	NM
6. Forelæsning February	4 x 45 min	A sociocultural psychology of images: An introduction to visual methods	SA
7. Forelæsning Uge ?	2 x 45 min	Positioning theory	BA
8. Forelæsning Uge ?	2 x 45 min	Technology, media and cultural psychology	BA
9. Forelæsning Not on Mondays or Tuesdays	4 x 45 min	Urban Psychology	NK

1. Studying embodiment – workshop to multimodal video analysis

v/ Carolin Demuth & Paula Cavada-Hrepich

1 day 6 x 45 min

1 day 4 x 45 min

In recent years, there has been an increasing recognition that the study of psychological phenomena needs to take into account embodied aspects of social interaction as well as the material world in which they take place. This is in line with an understanding of cognition as not residing within individuals' separated minds but as interactional accomplishment. A very fruitful methodological approach for this line of research is Multimodal Interaction Analysis as put forward by Goodwin (2000, 2013).

In this 2-day workshop, we will in very practical terms learn how to analyse embodiment aspects of social interaction. We will work with video material from pre-school interactions in India, Chile and Denmark and focus on how children are socialized towards culturally appropriate bodily conduct, i.e. how they are held accountable for their bodily (mis)behavior and how embodied aspects such as touch are used in these interactions.

While the research question addresses socialization of the body and embodied socialization practices, the overall aim of the workshop is to provide you with methodological skills that can be used for a wide range of other research questions and settings.

Pensum:

- Burdelski, M. (2020) Embodiment, Ritual, and Ideology in a Japanese-as-a-Heritage-Language Preschool Classroom. In M. J. Burdelski & K. M. Howard (eds.), *Language socialization in classrooms: Culture, interaction and language development*. Pp. 200-223, Cambridge University Press. [23 sider]
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018) Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]
- Demuth, C. (2020). Socializing accountability in classroom interactions: embodied discursive practices in a North Indian preschool. In: Sally Wiggins & Karin Osvaldsson Cromdal (eds). *Discursive psychology and embodiment: Beyond subject-object binaries*. Palgrave Macmillan [20 sider]
- Goodwin, C. (2000). Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics*, 32, 1489–1522. [33 sider]
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]
- Mehus, S. (2011) Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children's Conduct in the Childcare Classroom. In: J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]

- Paasch, B. S. & Raudaskoski, P. L. (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: David- sen, J. & Kjær, M (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*. p. 151-184, Samfundslit- teratur [34 sider]
- Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In: Horsbøl, A. & Raudas- koski, P. (eds.). *Diskurs og praksis: teori, metode og analyse*. 1. ed, p. 111-134. Sam- fundslitteratur, (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [23 sider]

2. CCP Winterschool “Culture, Psychology and Qualitative Methods”

v/ Alexandra Georgakopoulou-Nunes, Brendan Gough, Carolin Demuth, Pirkko Raudasko- ski, & Meike Watzlawik

6 x 45 min (online)

Pensum:

- De Fina, A. & Georgakopoulou, A. (2020). Re-thinking narrative: Tellers, Tales and Identities in Contemporary Worlds. In: Anna De Fina & Alexandra Georgakopoulou (eds) *The Cambridge Handbook of Discourse Studies* (2020), 91-114. Cambridge University Press [24 pages]
- Georgakopoulou, A. (2020). *Quantified storytelling: A narrative analysis of metrics on social media*. In: A. Georgakopoulou-Nunes, S. Iversen & C. Stage (eds) London: Pal- grave Macmillan. CHAPTER 4 (p. 95-131) [36 pages]
- Giaxoglou, K. & Georgakopoulou, A. (2021 in press) A narrative practice approach to identities: small stories and positioning analysis in digital contexts. In: M. Bamberg, M. Watzlawik & C. Demuth (Eds). *The Cambridge Handbook of Identity*. Cambridge Uni- versity Press. [20 pages]
- Goodwin, C. (2000) Action and embodiment within situated human interaction. *Jour- nal of Pragmatics* 32, 1489-1522. [34 pages] https://www.ida.liu.se/~729G12/mtrl/ac- tion_and_embodiment.pdf
- Goodwin, C. (2018) Why multimodality? Why co-operative action? *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 1(2). <https://doi.org/10.7146/si.v1i2.110039> [7 pages]
- Hanna, E. & Gough, B. (2018) Searching for help online: An analysis of peer-to-peer posts on a male-only infertility forum, *Journal of Health Psychology* 23[7]: 917-28 [12 pages]
- Producers, L. & Gough, B. (2019) The invisible paradox of Inflammatory Bowel Dis- ease: An analysis of men's blogs, *Journal of Health Psychology*, <https://doi.org/10.1177/1359105319884595> [12 pages]
- Raudaskoski, P. (2010) “Hi father”, “Hi mother”: A multimodal analysis of a significant, identity changing phone call mediated on TV. *Journal of Pragmatics* 42(2), 426-442. [16 pages] <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378216609001751>

- Whittaker, C., Gough, B., Fawcner, H. & Deighton-Smith, N. (2019) Young Men's Body Dissatisfaction: A qualitative analysis of anonymous online accounts, *Journal of Health Psychology*, <https://doi.org/10.1177/1359105319832352> [14 pages]

3. Workshop Resiliens og bekymrende skolefravær

v/ Thomas Szulevicz & Jeanne Stenhøj - PPR Frederikshavn Kommune

4/6 x 45 min

Workshoppen vil tage udgangspunkt i projektet 'Robuste børn og unge på toppen'. Herudover vil workshoppen introducere teori og forskning i relation til fraværsproblematikker og de komplekse dynamikker, der er relateret hertil – herunder fraværs konsekvenser, fraværstyper, årsagssammenhænge, samt fraværets funktioner og vedligeholdende faktorer. På dagen vil der være særligt fokus på det praktiske arbejde som PPR psykolog med børn, familier og skoler, hvor skolefravær er en bekymring og en del af hverdagen. De studerende vil få kendskab til konkrete redskaber til afdække fravær og tilrettelægge indsats (på individ-, gruppe-, og skoleniveau). mhp. tilbagevenden til skolen

Dagen vil veksle mellem undervisning, diskussioner i plenum og gruppearbejde. Undervisningen tager udgangspunkt i konkrete cases og erfaringer fra Projekt Robuste Børn & Unge på Toppen.

Pensum:

- Fisker, T. B (2020): Fra børn og fulde folk... Hvad børn selv siger om skoleundgåelse. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 67-75. [9 sider]
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S.K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. <https://doi.org/10.1080/13632752.2013.816199> [23 sider]
- Heyne, D., Gren-Landel, M., Melvin, G., & Gentle-Genitty, C. (2018). Differentiation Between School Attendance Problems: Why and How? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26, pp. 8-34. [27 sider]
- Joseph, J. (2016). Governing through Failure and Denial: The New Resilience Agenda. *Millenium: Journal of International Studies*, 44(3), 370-390. [21 sider]
- Kearney, C.A. (2003). Bridging the Gap Among Professionals Who Address Youths With School Absenteeism: Overview and Suggestions for Consensus. *Professional Psychology: Research and Practice*, Vol. 34, No. 1, pp. 57–65. [9 sider] **SUPPLERENDE**
- Kearney, C.A. (2008). An Interdisciplinary Model of School Absenteeism in Youth to Inform Professional Practice and Public Policy. *Educational Psychology Review*, Vol. 20, No. 3, pp. 257-282. [26 sider] **SUPPLERENDE**
- Lund, G. E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 7-19. [13 sider]

- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 sider]
- Matthiesen, N. (2018). Control and Responsibility: Taking a closer look at the work of ensuring wellbeing in neo-liberal schools. *Integrative Psychology and Behavioral Science*. 52(3), pp. 438-448. [10 sider]
- Sotardi, V.A. (2016). Understanding Student Stress and Coping in Elementary School: A Mixed-Method, Longitudinal Study. *Psychology in the Schools*. 53 (7), 705-721 [17 sider]
- Szulevicz, T. (2018). Psychologists in (neoliberal) schools - What kind of Marriage? *Integrative Psychology and Behavioral Science*. 52(3), pp. 366-376. [10 sider]
- Theron, L.C. (2016). The everyday ways that school ecologies facilitate resilience: Implications for school psychologists. *School Psychology International*, 37(2), 87-103 [18 sider].
- Toland, J. & Carrigan, D. (2011). Educational psychology and resilience: New concept, new opportunities. *School Psychology International*, 32(1), 95-106. [12 sider]

4. Praktisk implementering af aktuel viden om børns psykiske udvikling set fra et lægefagligt ståsted

v/ Jon Arnfred & Thomas Szulevicz

6 x 45 min

Nyere viden omkring børns psykiske udvikling opnået via kvantitativ forskning.

Styrkesider og begrænsninger ved kvantitativ forskning.

Spørgeskemaers centrale rolle både i forskning og praksis

Gennemgang af, hvordan det korte spørgeskema SDQ kan rammesætte en målrettet og kvalificeret indhentning af nødvendige informationer og sikre, at vigtige forhold ikke overses.

Praktisk øvelse med SDQ.

Overgangen fra kvantitativ viden til indsigt i det enkelte barns situation. Værdien af en teoretisk velfunderet, metodisk tilgang.

Introduktion til den praktiske fremgangsmåde Ross Greene har udviklet til at afdække og inddrage barnets perspektiv i en fælles problemløsningsproces.

Pensum:

- Bergström M, Baviskar S. A Systematic Review of Some Reliability and Validity Issues regarding the Strengths and Difficulties Questionnaire Focusing on Its Use in Out-of-Home Care. *Journal of Evidence-Based Social Work (United States)*. 2020:1[32 sider]

Nyere dansk review om SDQ lavet som led i et stort forskningsprojekt om anbragte børn. Kan bl.a. illustrere, hvordan et redskab evalueres statistisk, hvor der i sagens natur kun kan fokuseres på scores. Se www.sdq.dk for en mere detaljeret gennemgang af skemaet og dets potentialer og henvisninger til yderligere litteratur.

- Ryan RM, Deci EL. Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *Am Psychol.* 2000 2015-02-03;55:68. [11 sider]

Gennemgang af Selv-determination theory, hvis identifikation af nogle få grundlæggende psykiske behov fremstår som både forenelig med moderne viden og som en praktisk anvendelig konceptualisering. Har potentielt store konsekvenser for vores tolkninger af børns adfærd. Se <https://selfdeterminationtheory.org/research/> for yderligere litteratur.

- Greene R, Winkler J. Collaborative & Proactive Solutions (CPS): A Review of Research Findings in Families, Schools, and Treatment Facilities. *Clin Child Fam Psychol Rev.* 2019;22:549. [13 sider]

Oversigt over resultater ved anvendelse af Ross Greene's metode ved udadreagerende adfærd. De centrale pointer er imidlertid relevante både i forhold til udadrettede og indadrettede tegn på afmagt.

5. Autoetnografi som læringsteknik

v/ Noomi Matthiesen

4 x 45 min

Når I skal i praktik lærer I rigtig meget forskelligt. I er ved at lære en bestemt praksis at kende, som har en særlig organisering, arbejdsgange, hierarkier, og et bestemt sprog. Derudover er I ved at lære, hvordan man kan handle på bestemte psykologiske problemstillinger, og få erfaring med at bruge bestemte værktøjer. Og I er ved at danne jeres identitet som psykologer.

Dette seminar har til formål, at hjælpe jer reflektere over denne læringsproces (hvilket dokumenteres til slut i jeres praktikrapporter). Vi vil præsentere jer for lidt læringsteori, men vil primært have fokus på autoetnografiske skrivemetoder, der vil hjælpe jer løbende skrive og reflektere over den praksis, som I er blevet novicer i, og hvilken rolle det spiller for jeres læring.

Pensum:

- Jones, S.H, Adams, T.E. & Ellis, C. (2013). Introduction: coming to know autoethnography as more than method. In: *Handbook of Autoethnography*. Pp. 17-47. New York: Routledge. [30 sider]

6. A sociocultural psychology of images: An introduction to visual methods

v/ Sarah Awad

4 x 45 min

Images have had an immense symbolic power throughout history. From cave paintings to street art, from religious icons to political propaganda, images mediate a wide range of psychological processes (e.g. memory, emotions, imagination, etc.) both at individual and collective level. By making abstract concepts and social representations something concrete and tangible, images have played a key role as meaning-making cultural tools through which people imagine, remember, think, argue and communicate their views on different social issues. Such a symbolic power usually makes images the arena in which political and social struggle is reflected. Thus, the use of images in art, media, urban space, etc. can be aimed to whether justify the status quo or provoke social change, impose official propaganda or resist the hegemonic worldview.

The course offers a hands-on approach on how to incorporate images into students' research. The course will go over:

- Different theoretical and qualitative methodological approaches to images.
- Photo-elicited interviews and fieldwork photo documentation
- Case studies from different research areas
- Discussing students' own topics of interest and how visuals could be of use to their own research.

Pensum:

- Awad, S. H. & Wagoner, B. (2018). Image Politics of the Arab Uprisings. In Wagoner, B., Moghaddam, F. & Valsiner, J. (Eds). *The Psychology of Radical Social Change: From Rage to Revolution*. Cambridge: Cambridge University Press. [20 pp]
- Radley, A. (2010). What people do with pictures? *Visual Studies*, 25, 267-279 [22 sider]
- Reavey, P. & Johnson, K. (2017) Visual Methods: using and interpreting images. In C Willig & W. Stainton Rogers (eds), *Sage Handbook of Qualitative Methods in Psychology*. London: Sage. [41 sider]
- Rose, G. (2016) Visual Methodologies. London: Routledge (Chapter 1) [20 sider]

7. Positioning theory

v/ Bo Allesøe Christensen

2 x 45 min

In this introduction we will focus on positioning theory as presented by Rom Harré and colleagues. The students will be introduced to central concept like position, narrative and act, as well as the general discursive psychological frame behind it. The lecture will end with a small assignment to be made and discussed.

Pensum:

- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). *Positioning theory. Moral contexts of intentional action*. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126 [41 sider]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003) *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99 [27 sider]

8. Technology, media and cultural psychology

v/ Bo Allesøe Christensen

2 x 45 min

This lecture will focus on how technologies and media influence and mediate the way we understand the world and ourselves in it. The lecture will present different models for understanding mediation and will go more into depth with the theoretical frame named post-phenomenology.

Pensum:

- Bolter, J. D.; Grusin, R. (1999). *Remediation. Understanding new media*. MIT Press. Pp. 20-63 [43 sider]
- Verbeek, Peter P. (2005). *What do things do*. Penn State University Press. PP. 99-146 [45 sider]

9. Urban Psychology

v/ Nikita Kharlamov

4 x 45 min

This lecture analyses the experience of living in cities. Key questions to be discussed are the difference between urban and rural mentalities and whether the distinction still holds today, perception of cityscapes and mental maps of them, and characteristics of the urban personality.

Pensum:

- Heft, H. (2013). Environment, cognition, and culture: Reconsidering the cognitive map. *Journal of Environmental Psychology*, 33, 14-25. [11 sider]
- Kharlamov, N. (2012). The City as a Sign: A Developmental-Experiential Approach to Spatial Life. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. New York: Oxford University Press. [35 sider]
- Milgram, S. (2010). The experience of living in cities. In Blass, T. (Ed.), *Stanley Milgram. The individual in a social world: Essays and experiments* (3rd expanded ed., pp. 11-28). London, England: Pinter & Martin. (Original work published in 1970). [16 sider]

- Simmel, G. (1997). The metropolis and mental life (H. Gerth, Trans.). In D. Frisby & M. Featherstone (Eds.), *Simmel on culture: Selected writings* (pp. 174-185). London, England: Sage. (Original work published in 1903). [11 sider]

CULTURAL PSYCHOLOGY – seminarer og workshops, som i udgangspunktet er rettet imod studerende på CP

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Seminar Uge 9	3 x 45 min	Seminar 1	BW & CD
2. Seminar Uge 12	3 x 45 min	Seminar 2	BW & CD
3. Seminar Uge 15	3 x 45 min	Seminar 3	BW & CD
4. Seminar Uge 18	3 x 45 min	Seminar 4	BW & CD
5. Seminar Uge 21	3 x 45 min	Seminar 5	BW & CD

1. Seminar: Social Representations and Collective Symbolic Coping

v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

3 x 45 min

Pensum:

- Wagner, W., Kronberger, N. and Seifert, F., 2002. Collective symbolic coping with new technology: Knowledge, images and public discourse. *British Journal of Social Psychology*, 41(3), pp.323-343. [20 sider]
- Joffe, H. (1999). *Risk and the Other*. Cambridge University Press. Pp. 1-36. [36 sider]

2. Seminar: Life-course transitions

v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

3 x 45 min

Pensum:

- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193-211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]

- Zittoun, T. (2012). Life-Course: A Socio-Cultural Perspective. In J. Valsiner (ed.), *Handbook of Culture and Psychology* (pp. 513-535). Oxford University Press. [23 sider]

3. Seminar: Moral Psychology

v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

3 x 45 min

Pensum:

- Shweder, R. (2012). Relativism and universalism. In D. Fassin (ed.), *A Companion to Moral Anthropology*. (pp. 85-102) Wiley. [17 sider]
- Haidt, J. (2013). *The Righteous Mind: Why Good People are Divided by Politics and Religion*. Vintage. [376 sider]

4. Seminar: Conversational Realities

v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

3 x 45 min

Pensum:

- Shotter, J. (2014). Practice-based methods for practitioners in inquiring into the continuous co-emergent “stuff” of everyday life. In G. Simon, & A. Chard (Eds.), *Systemic inquiry: Innovations in reflexive practitioner research*. (pp 95-123) London: Everything is Connected Press [28 sider]

5. Seminar: Dialogism

v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

3 x 45 min

Pensum:

- Linell, P. (2009). *Rethinking language, mind, and world dialogically*. Charlotte, NC: Information Age. Chapters 1-4 [61 sider]

PENSUM CULTURAL PSYCHOLOGY

- Awad, S. H. & Wagoner, B. (2018). Image Politics of the Arab Uprisings. In Wagoner, B., Moghaddam, F. & Valsiner, J. (Eds). *The Psychology of Radical Social Change: From Rage to Revolution*. Cambridge: Cambridge University Press. [20 sider]
- Bolter, J. D.; Grusin, R. (1999). *Remediation. Understanding new media*. MIT Press. Pp. 20-63. [43 sider]

- Burdelski, M. (March, 2020) Embodiment, ritual, and ideology in a Japanese-as-a-heritage-language preschool classroom. In M. J. Burdelski & K. M. Howard (eds.), *Language socialization in classrooms: Culture, interaction and language development*. Cambridge University Press. [20 sider?]
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018) Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood. Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]
- De Fina, A. & Georgakopoulou, A. (2020). Re-thinking narrative: Tellers, Tales and Identities in Contemporary Worlds. In: Anna De Fina & Alexandra Georgakopoulou (eds) *The Cambridge Handbook of Discourse Studies* (2020), 91-114. Cambridge University Press [24 pages]
- Demuth, C. (2020, forthcoming). Socializing accountability in classroom interactions: embodied discursive practices in a North Indian preschool. In: Sally Wiggins & Karin Osvaldsson Cromdal (eds). *Discursive psychology and embodiment: Beyond subject-object binaries*. Palgrave Macmillan [20 sider?]
- Goodwin, C. (2000). Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics*, 32, 1489–1522. [33 sider]
- Haidt, J. (2013). *The Righteous Mind: Why Good People are Divided by Politics and Religion*. Vintage. [376 sider]
- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). Positioning theory. Moral contexts of intentional action. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126 [41sider]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003) *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99 [27 sider]
- Heft, H. (2013). Environment, cognition, and culture: Reconsidering the cognitive map. *Journal of Environmental Psychology*, 33, 14-25. [11 sider]
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]
- Joffe, H. (1999). *Risk and the Other*. Cambridge University Press. Pp. 1-36. [36 sider]
- Jones, S.H, Adams, T.E. & Ellis, C. (2013). Introduction: coming to know autoethnography as more than method. In: *Handbook of Autoethnography*. Pp. 17-47. New York: Routledge. [30 sider]
- Kharlamov, N. (2012). The City as a Sign: A Developmental-Experiential Approach to Spatial Life. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. New York: Oxford University Press. [35 sider]
- Linell, P. (2009). *Rethinking language, mind, and world dialogically*. Charlotte, NC: Information Age. Chapters 1-4 [61 sider]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 sider]
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]

- Mehus, S. (2011) Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children's Conduct in the Childcare Classroom. In: J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]
- Milgram, S. (2010). The experience of living in cities. In Blass, T. (Ed.), *Stanley Milgram. The individual in a social world: Essays and experiments* (3rd expanded ed., pp. 11-28). London, England: Pinter & Martin. (Original work published in 1970). [16 sider]
- [Paasch, B. S.](#) & [Raudaskoski, P. L.](#) (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: David- sen, J. & Kjær, M. (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*. p. 151-184, [Samfundslit- teratur](#) [33 sider]
- Prodggers, L. & Gough, B. (2019) The invisible paradox of Inflammatory Bowel Disease: An analysis of men's blogs, *Journal of Health Psychology*, <https://doi.org/10.1177/1359105319884595> [12 pages]
- Radley, A. (2010). What people do with pictures? *Visual Studies*, 25, 267-279 [22 sider]
- Raudaskoski, P. (2010) "Hi father", "Hi mother": A multimodal analysis of a significant, identity changing phone call mediated on TV. *Journal of Pragmatics* 42(2), 426-442. [16 pages] <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378216609001751>
- Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In: Horsbøl, A. & Raudas- koski, P. (eds.). *Diskurs og praksis: teori, metode og analyse*. 1. ed, p. 111-134.. Sam- fundslitteratur, (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [24 sider]
- Reavey, P. & Johnson, K. (2017) Visual Methods: using and interpreting images. In C Willig & W. Stainton Rogers (eds), *Sage Handbook of Qualitative Methods in Psychol- ogy*. London: Sage. [41 sider]
- Rose, G. (2016) Visual Methodologies. London: Routledge (Chapter 1-2: Introduction; Chapter 11: Digital Media; Chapter 12: Photo documentation and elicitation) [120 sider]
- Shotter, J. (2014). Practice-based methods for practitioners in inquiring into the contin- uous co-emergent "stuff" of everyday life. In G. Simon, & A. Chard (Eds.), *Systemic inquiry: Innovations in reflexive practitioner research*. (pp 95-123) London: Everything is Connected Press [28 sider]
- Shweder, R. (2012). Relativism and universalism. In D. Fassin (ed.), *A Companion to Moral Anthropology*. (pp. 85-102) Wiley. [17 sider]
- Simmel, G. (1997). The metropolis and mental life (H. Gerth, Trans.). In D. Frisby & M. Featherstone (Eds.), *Simmel on culture: Selected writings* (pp. 174-185). London, Eng- land: Sage. (Original work published in 1903). [11 sider]
- Verbeek, Peter P. (2005). *What do things do*. Penn State University Press. PP. 99-146. [45 sider]
- Wagner, W., Kronberger, N. and Seifert, F., 2002. Collective symbolic coping with new technology: Knowledge, images and public discourse. *British Journal of Social Psychol- ogy*, 41(3), pp.323-343. [20 sider]
- Whittaker, C., Gough, B., Fawkner, H. & Deighton-Smith, N. (2019) Young Men's Body Dissatisfaction: A qualitative analysis of anonymous online accounts, *Journal of Health Psychology*, <https://doi.org/10.1177/1359105319832352> [14 pages]
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]

- Zittoun, T. (2012). Life-Course: A Socio-Cultural Perspective. In J. Valsiner (ed.), *Handbook of Culture and Psychology* (pp. 513-535). Oxford University Press. [23 sider]

Optional Pensum

- Other chapters from the *Handbook of Culture & Psychology* selected by student as being most relevant to their project
- Davidsen, J. & Kjær, M (2018) (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*. Samfundslitteratur
- Demuth, C. (2012). Video-based Discourse and Conversation Analysis in Cultural Developmental Psychology: Mother-Infant Interactions in Kikaikelaki, Cameroon and Muenster, Germany. In: Karin Schweizer, Tanja Schielein, Mechthild Kiegelmann, Tiberio Feliz, & Guenter Huber (Eds). *Qualitative Psychology Nexus, Vol. IX: Beyond text: Video and other Medium Use in Qualitative Research*. Center for Qualitative Psychology, pp. 31-52. Available at: <http://psydok.sulb.uni-saarland.de/volltexte/2012/3417/>
- Demuth, C. (2018/2020). Videoanalyse. In: G. Mey & K. Mruck (Eds) *Handbuch Qualitative Forschung in der Psychologie* (2nd extended and revised edition), Heidelberg: Springer Reference Psychologie. https://doi.org/10.1007/978-3-658-18387-5_61-1

1506 obligatory pages

EDUCATIONAL PRACTICE – seminarer og workshops, som i udgangspunktet er forbeholdt studerende på EP.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Seminar Uge 16	6 x 45 min	Studerendes erfaringer fra praktik	TS & PAH
2. Seminar Uge 19	4 x 45 min	Inklusion & inkluderende indsatser	PAH & TS
3. Seminar Uge 20	4 x 45 min	Tværfagligt samarbejde	PAH & MJ
4. Seminar Uge 21	4 x 45 min	Educational transitions	PAH & MJ
5. Seminar Uge 22	4 x 45 min	Arbejdet i PPR –forskellige perspektiver på arbejdet I PPR	TS & PAH

1. Seminar: Studenters om erfaringer fra praktik

v/ Thomas Szulevicz & Paula Cavada-Hrepich

Ingen pensum.

2. Seminar: Inklusion & inkluderende indsatser

v/ Paula Cavada-Hrepich & Thomas Szulevicz

Pensum:

- Baltzer, K. & Nissen, M. (2019). Udfordrede elever i udfordrende naturfagligt læringsmiljø. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 319-338). Hans Reitzel. [20 sider]
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, Vol. 10, No. 1, p. 3-25 [22 sider].
- Graybeal, C. (2014). The Art of Practicing with Evidence *Clinical Social Work Journal*, 2014, Vol.42(2), pp.116-122 [6 sider]

- Hamre, B. (2019). Inklusion - skolens historiske håndtering af diversitet i velfærdsstaten. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 41-58). Hans Reitzel. [18 sider]
- Jensen, M. (2014). "Et inkluderende evidensbegreb" i *Social Kritik* nr.140. S. 71-79 [9 sider]
- Lagermann, L. C. (2019). Kampen for inklusion - en ensom affære. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 405-416). Hans Reitzel. [15 sider]
- Moen, Torill (2008) Inclusive Educational Practice: Results of an empirical study in *Scandinavian Journal of Educational Research* Vol. 52 No 1, p. 59-75 [16 sider].
- Morin, A. (2019). Et psykologisk blik på inklusion - at skabe rammer for modtagelse af børns forskellige bidrag. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 125-136). Hans Reitzel. [12 sider]
- Reay, D. & Williams, (1999). 'I'll Be a Nothing': Structure, Agency and the Construction of Identity through Assessment. *British Educational Research Journal*, Vol. 25, No. 3, pp. 343-354 [11 sider]
- Sandau Dahlberg, C. (2019). Fra eksklusion til inklusion - pædagogiske indsatser mellem grundskole og ungdomsuddannelse) In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 355-367). Hans Reitzel. [13 sider]
- Skovlund, H. (2019). Inklusion af børn med ADHD- og ASF-diagnoser. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 387-403). Hans Reitzel. [16 sider]
- Testmann, L. (2018). Konflikt of fællesskab blant børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag [26 sider]
- Tetler, S. (2019). Hvor er vi? Hvor er vi på vej hen?: inkluderende læringsmiljøer - i et implementeringsperspektiv. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 29-39). Hans Reitzel. [11 sider]

3. Seminar: Tværfagligt samarbejde

v/ Paula Cavada-Hrepich & Mogens Jensen

Pensum:

- Bronstein, L. R. & Abramson, J.S. (2017). Group Process Dynamics and Skills in Interdisciplinary Teamwork. In Garvin, C.D., Gutiérrez, K.M. & Galinsky, M.J. (Eds.) *Handbook of Social Work with Groups* (pp. 491-509). London: Guilford Press. [18 sider]
- Edwards, A. (2010). Expertise: The Relational Turn. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 21-40). Springer. [20 sider].
- Edwards, A. (2010). Relational Agency: Working with Other Practitioners. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 71-80). Springer. [20 sider]

- Hamre, B. (2016). Når diagnosen dikterer pædagogikken. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 141-158). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Koch, I. (2013). Når psykologfaglighed sættes på prøve. I Lihme, B. (Ed.), *Socialt arbejde med udsatte unge* (pp. 156-189). København: Akademisk Forlag. [24 sider]
- Matthiesen (in press). Lærerprofessionelt ansvar i mødet med etniske minoritetsforældre. I: K.K.B. Dahl (red.). *Professionspsykologi*. København: Akademisk forlag. [20 sider]
- Morin, A. (2016). Et positioneret samarbejde: på tværs af skole, PPR og psykiatri. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 107-124). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Munck, C. (2016). Når den pædagogiske faglighed undermineres af psykologien. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 89-105). Frydenlund Academic. [17 sider]
- Røn Larsen, M. & Jørgensen, S. (2018). Retlige og institutionelle betingelser for det tværfaglige samarbejde om inklusion i skolen. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp. 254-285). København: Dansk Psykologisk Forlag. [32 sider]

4. Seminar: Educational transitions

v/ Paula Cavada-Hrepich & Mogens Jensen

Pensum:

- Bach, D., Kjær, B., & Dannesboe, K. I. (2020). At gøre børn parate til dagen, skolen og livet: arbejdet med det sociale og det faglige i daginstitutionen. I A. Westerling, D. Bach, K. I. Dannesboe, T. Ellegaard, B. Kjær, & N. Kryger (red.), *Parate børn: forestillinger og praksis i mødet mellem familie og daginstitution* (s. 33-65). Frydenlund Academic. [33 sider]
- Cavada-Hrepich, P. (2017). Children's Resistance in the Emergence of Learning as Leading Activity: Playfulness in the Transformation of Spaces of Participation. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico & J. Villadsen, *Resistance in Everyday Life* (pp. 203-222). Springer: Singapore. [20 sider]
- Cavada-Hrepich, P. & Roncancio-Moreno, M. (In press). Becoming a Pupil: The Role of Institutional Anticipations in transition. To be published in k. Kamatsu, *The self on the move: Passing through institutional settings*. IPA. [13 sider]
- Hedegaard, M. & Fleer, M. (2019). Children's Transitions in Everyday Life and Institutions: New Conceptions and Understandings of Transitions. In *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp.1-18). Bloomsbury Academic. [19 sider]
- Hviid, P., & Zittoun, T. (2008). Editorial introduction: Transitions in the process of education. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 121–130. [8 sider]

- Kofoed, J. (2008). Muted transitions. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 199-212. Retrieved October 29, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/23421598> [13 sider]
- Lasgaard, M., Christiansen, J., & Bramsen, R. H. (2015). Overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse - lavt selvværd samt symptomer på depression og angst øger risikoen for ensomhed. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(2), 68-80. [13 sider]
- Schlegel, A., & Barry, H., III. (2015). Leaving childhood: The nature and meaning of adolescents transition rituals. In L. A. Jensen, (Ed.). *The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective* (pp. 327–340). New York: Oxford University Press. [14 sider]
- Stanek, A. H. (2020). Forskydning af problematikker: om børns overgang fra børnehave til skole. *Psyke and Logos*, 41(1), 39-57. [19 sider]
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]
- Zittoun, T., Duveen, G., Gillespie, A., Ivinson, G., & Psaltis, C. (2003). The Use of Symbolic Resources in Developmental Transitions. *Culture & Psychology*, 9(4), 415–448. [14 sider]

5. Seminar: Arbejdet i PPR – forskellige perspektiver på arbejdet I PPR

v/ Thomas Szulevicz & Paula Cavada-Hrepich

Pensum:

- Nielsen, B. (2019). PPR-Håndbogen. Dansk Psykologisk Forlag. [278 sider]
- Rahill, S. A. (2018). Parent and teacher satisfaction with school-based psychological reports. *Psychology in the Schools*, 55(6), 693–706. <https://doi.org/10.1002/pits.22126> [13 sider]

PENSUM EDUCATIONAL PRACTICE

- Baltzer, K. & Nissen, M. (2019). Udfordrede elever i udfordrende naturfagligt læringsmiljø. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 319-338). Hans Reitzel. [20 sider]
- Bergström M, Baviskar S. A Systematic Review of Some Reliability and Validity Issues regarding the Strengths and Difficulties Questionnaire Focusing on Its Use in Out-of-Home Care. *Journal of Evidence-Based Social Work (United States)*. 2020:1. [32 sider]
- Bolter, J. D.; Grusin, R. (1999). *Remediation. Understanding new media*. MIT Press. Pp. 20-63 [43 sider]
- Bronstein, L. R. & Abramson, J.S. (2017). Group Process Dynamics and Skills in Interdisciplinary Teamwork. In Garvin, C.D., Gutiérrez, K.M. & Galinsky, M.J. (Eds.) *Handbook of Social Work with Groups* (pp. 491-509). London: Guilford Press. [18 sider]

- Burdelski, M. (2020) Embodiment, Ritual, and Ideology in a Japanese-as-a-Heritage-Language Preschool Classroom. In M. J. Burdelski & K. M. Howard (eds.), *Language socialization in classrooms: Culture, interaction and language development*. Pp. 200-223, Cambridge University Press. [23 sider]
- Cavada-Hrepich, P. (2017). Children's Resistance in the Emergence of Learning as Leading Activity: Playfulness in the Transformation of Spaces of Participation. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico & J. Villadsen, *Resistance in Everyday Life* (pp. 203-222). Springer: Singapore. [20 sider]
- Cavada-Hrepich, P. & Roncancio-Moreno, M. (In press). Becoming a Pupil: The Role of Institutional Anticipations in transition. To be published in k. Kamatsu, *The self on the move: Passing through institutional settings*. IPA. [13 sider]
- Cekaite, A. & Bergnehr, D. (2018) Affectionate touch and care: embodied intimacy, compassion and control in early childhood education, *European Early Childhood Education Research Journal*, 26:6, 940-955, DOI: 10.1080/1350293X.2018.1533710 [15 sider]
- Demuth, C. (2020). Socializing accountability in classroom interactions: embodied discursive practices in a North Indian preschool. In: Sally Wiggins & Karin Osvaldsson Cromdal (eds). *Discursive psychology and embodiment: Beyond subject-object binaries*. Palgrave Macmillan [20 sider]
- Edwards, A. (2010). Expertise: The Relational Turn. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 21-40). Springer. [20 sider].
- Edwards, A. (2010). Relational Agency: Working with Other Practitioners. In *Being an Expert Professional Practitioner: The Relational Turn in Expertise* (pp. 71-80). Springer. [20 sider]
- Fisker, T. B (2020): Fra børn og fulde folk... Hvad børn selv siger om skoleundgåelse. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 67-75. [9 sider]
- Georgakopoulou, A. (2020). *Quantified storytelling: A narrative analysis of metrics on social media*. In: A. Georgakopoulou-Nunes, S. Iversen & C. Stage (eds) London: Palgrave Macmillan. CHAPTER 4 (p. 95-131) [36 pages]
- Giaxoglou, K. & Georgakopoulou, A. (2021 in press) A narrative practice approach to identities: small stories and positioning analysis in digital contexts. In: M. Bamberg, M. Watzlawik & C. Demuth (Eds). *The Cambridge Handbook of Identity*. Cambridge University Press. [20 pages]
- Goodwin, C. (2000) Action and embodiment within situated human interaction. *Journal of Pragmatics* 32, 1489-1522. [34 pages] https://www.ida.liu.se/~729G12/mtrl/action_and_embodiment.pdf
- Goodwin, C. (2018) Why multimodality? Why co-operative action? *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 1(2). <https://doi.org/10.7146/si.v1i2.110039> [7 pages]
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, Vol. 10, No. 1, p. 3-25 [22 sider].
- Graybeal, C. (2014) The Art of Practicing with Evidence *Clinical Social Work Journal*, 2014, Vol.42(2), pp.116-122 [6 sider]

- Greene R, Winkler J. Collaborative & Proactive Solutions (CPS): A Review of Research Findings in Families, Schools, and Treatment Facilities. *Clin Child Fam Psychol Rev*. 2019;22:549. [13 sider]
- Hanna, E. & Gough, B. (2018). Searching for help online: An analysis of peer-to-peer posts on a male-only infertility forum, *Journal of Health Psychology* 23[7]: 917-28 [12 pages]
- Hamre, B. (2016). Når diagnosen dikterer pædagogikken. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 141-158). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Hamre, B. (2019). Inklusion - skolens historiske håndtering af diversitet i velfærdsstaten. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 41-58). Hans Reitzel. [18 sider]
- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). *Positioning theory. Moral contexts of intentional action*. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126 [41 sider]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003) *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99 [27 sider]
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S.K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. <https://doi.org/10.1080/13632752.2013.816199> [23 sider]
- Hedegaard, M. & Flear, M. (2019). Children's Transitions in Everyday Life and Institutions: New Conceptions and Understandings of Transitions. In *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp.1-18). Bloomsbury Academic. [19 sider]
- Heyne, D., GrenLandel, M., Melvin, G., & Gentle Genitty, C. (2018). Differentiation Between School Attendance Problems: Why and How? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26, pp. 8-34. [27 sider]
- Hviid, P., & Zittoun, T. (2008). Editorial introduction: Transitions in the process of education. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 121–130. [8 sider]
- James, A. (2000). Embodied being (s): Understanding the self and the body in childhood. In *The body, childhood and society* (pp. 19-37). Palgrave Macmillan, London. [18 sider]
- Jensen, M. (2014) "Et inkluderende evidensbegreb" i *Social Kritik* nr.140. S. 71-79 [9 sider]
- Joseph, J. (2016). Governing through Failure and Denial: The New Resilience Agenda. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol 44 (3), 370-390. [21 sider]
- Kearney, C.A. (2003). Bridging the Gap Among Professionals Who Address Youths With School Absenteeism: Overview and Suggestions for Consensus. *Professional Psychology: Research and Practice*, 34 (1), 57–65. [9 sider] **SUPPLERENDE**
- Kearney, C.A. (2008). An Interdisciplinary Model of School Absenteeism in Youth to Inform Professional Practice and Public Policy. *Educational Psychology Review*, 20 (3), 257-282. [26 sider] **SUPPLERENDE**
- Koch, I. (2013). Når psykologfaglighed sættes på prøve. I Lihme, B. (Ed.), *Socialt arbejde med udsatte unge* (pp. 156-189). København: Akademisk Forlag. [24 sider]

- Kofoed, J. (2008). Muted transitions. *European Journal of Psychology of Education*, 23(2), 199-212. Retrieved October 29, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/23421598> [13 sider]
- Lagermann, L. C. (2019). Kampen for inklusion - en ensom affære. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 405-416). Hans Reitzel. [15 sider]
- Lund, G. E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 57(1), 7-19. [13 sider]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 sider]
- Matthiesen, N. (2018). Control and Responsibility: Taking a closer look at the work of ensuring wellbeing in neo-liberal schools. *Integrative Psychology and Behavioral Science*. 52(3), pp. 438-448. [10 sider]
- Matthiesen (in press). Lærerprofessionelt ansvar i mødet med etniske minoritetsforældre. I: K.K.B. Dahl (red.). *Professionspsykologi*. København: Akademisk forlag. [20 sider?]
- Mauss, M. (1973). Techniques of the Body. *Economy and society*, 2(1), 70-88. [18 sider]
- Mehus, S. (2011) Creating Contexts for Actions: Multimodal Practices for Managing Children's Conduct in the Childcare Classroom. In: J. Streek, C. Goodwin & c. LeBaron (eds). *Embodied Interaction. Language and Body in the Material World*. Pp. 123-136. Cambridge University Press. [14 sider]
- Moen, Torill (2008) Inclusive Educational Practice: Results of an empirical study in *Scandinavian Journal of Educational Research* Vol. 52 No 1, p. 59-75 [16 sider].
- Morin, A. (2016). Et positioneret samarbejde: på tværs af skole, PPR og psykiatri. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 107-124). Frydenlund Academic. [18 sider]
- Morin, A. (2019). Et psykologisk blik på inklusion - at skabe rammer for modtagelse af børns forskellige bidrag. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog*. (1. udgave.) (pp. 125-136). Hans Reitzel. [12 sider]
- Munck, C. (2016). Når den pædagogiske faglighed undermineres af psykologien. In B. Hamre & L. Vibe (Eds.), *Inklusion, udsathed og tværprofessionelt samarbejde* (pp. 89-105). Frydenlund Academic. [17 sider]
- Nielsen, B. (2019). PPR-Håndbogen. Dansk Psykologisk Forlag. [278 sider]
- Paasch, B. S. & Raudaskoski, P. L. (2018). Multimodal Interaktionsanalyse. In: David- sen, J. & Kjær, M (eds.). *Videoanalyse af social interaktion*. p. 151-184, [Samfundslit-teratur](#) [34 sider]
- Rahill, S. A. (2018). Parent and teacher satisfaction with school-based psychological reports. *Psychology in the Schools*, 55(6), 693–706. <https://doi.org/10.1002/pits.22126> [13 sider]
- Raudaskoski, P. L. & Kjær, M. (2016). Interaktionsanalyse. In: Horsbøl, A. & Raudas- koski, P. (eds.). *Diskurs og praksis: teori, metode og analyse*. 1. ed, p. 111-134. Sam- fundslitteratur, (Metoder i samfundsvidenskab og humaniora; No. 1). [23 sider]

- Reay, D. & Williams, (1999). 'I'll Be a Nothing': Structure, Agency and the Construction of Identity through Assessment. *British Educational Research Journal*, Vol. 25, No. 3, pp. 343-354 [11 sider]
- Ryan RM, Deci EL. Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *Am Psychol.* 2000 2015-02-03;55:68. [11 sider]
- Røn Larsen, M. & Jørgensen, S. (2018). Retlige og institutionelle betingelser for det tværfaglige samarbejde om inklusion i skolen. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp. 254-285). København: Dansk Psykologisk Forlag. [32 sider]
- Sandau Dahlberg, C. (2019) Fra eksklusion til inklusion - pædagogiske indsatser mellem grundskole og ungdomsuddannelse) In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog.* (1. udgave.) (pp. 355-367). Hans Reitzel. [13 sider]
- Schlegel, A., & Barry, H., III. (2015). Leaving childhood: The nature and meaning of adolescents transition rituals. In L. A. Jensen, (Ed.). *The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective* (pp. 327–340). New York: Oxford University Press. [14 sider]
- Skovlund, H. (2019). Inklusion af børn med ADHD- og ASF-diagnoser. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog.* (1. udgave.) (pp. 387-403). Hans Reitzel. [16 sider]
- Sotardi, V.A. (2016). Understanding Student Stress and Coping in Elementary School: A Mixed-Method, Longitudinal Study. *Psychology in the Schools.* Vol 53 (7), 705-721 [17 sider]
- Stanek, A. H. (2020). Forskydning af problematikker: om børns overgang fra børnehave til skole. *Psyke and Logos*, 41(1), 39-57. [19 sider]
- Szulevicz, T. (2018). Psychologists in (neoliberal) schools - What kind of Marriage? *Integrative Psychology and Behavioral Science.* 52(3), pp. 366-376. [10 sider]
- Testmann, L. (2018). Konflikt of fællesskab blant børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag [26 sider]
- Tetler, S. (2019). Hvor er vi? Hvor er vi på vej hen?: inkluderende læringsmiljøer - i et implementeringsperspektiv. In K. Petersen & J. Hedegaard Hansen (Eds.), *Inklusion og eksklusion: en grundbog.* (1. udgave.) (pp. 29-39). Hans Reitzel. [11 sider]
- Theron, L.C. (2016). The everyday ways that school ecologies facilitate resilience: Implications for school psychologists. *School Psychology International.* Vol 37 (2), 87-103 [18 sider].
- Toland, J. & Carrigan, D. (2011). Educational psychology and resilience: New concept, new opportunities. *School Psychology International.* Vol. 32 (1), 95-106. [12 sider]
- Verbeek, Peter P. (2005). *What do things do.* Penn State University Press. PP. 99-146 [45 sider]
- Zittoun, T. (2007). Symbolic resources and responsibility in transitions. *YOUNG*, 15(2), 193–211. <https://doi.org/10.1177/110330880701500205> [18 sider]

- Zittoun, T., Duveen, G., Gillespie, A., Ivinson, G., & Psaltis, C. (2003). The Use of Symbolic Resources in Developmental Transitions. *Culture & Psychology*, 9(4), 415–448. [14 sider]

I alt 1518 sider

Eksamen

Mundtlig på baggrund af synopsis. Prøven er individuel.

Prøven er en synopsisprøve. Synopsis udarbejdes i relation til pensum.

En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde.

Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis.

Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Sidetæl: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning.